rjestymättömien järjestämi-
n on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

o. 250 — 1930 — Torstaina, lokak. 23 p:nä — Thu., Oct. 23 — XIV Vuosik. - - Vol. XIV

ISTA TAANTUMUS AMERIKAN OSUUS-TOIMINTALIITON KONVENTSIONISSA

JONEERI WARBASSEN JA HALOSLAISTEN PETTURIEN YHTEISRINTAMA PALJASTUU RÄIKEÄLLÄ TAVALLA

UPERIOR, Wis., lokak. 20. — stitieto.) — Täällä eilen alkaa Amerikan osuusutoimintaliiton rentsiooni jatkui tänään, jonka eydessä mitä räikeimmällä tapa paljastui miljoonamies Warsen yhteisrintama haloslaisten kkapetturien kanssa, näitten dessä hyökkäystään militanttisyöräen osuustoimintalliketä taan.

ovasta vastustuksesta huolimatta kompuolueen piiriorganiseeraaja eri Karl Reeve 10 minuutin puvuoron, joka sai vasemmistoten edustajien taholta osakseen elonosotuksia, paljastaen warbasisen porvarillisen osuustoiminn todellisen luonteen ja osottaen n Halonen ja kumppanit ovat neet tähän taantumukselliseen kkoon.

miehen edustajalta kielletään puheoikeus

kouksen joutuessa päättämään o "Työmiehen" edustajalle toWilliam Marttilalle myönnetään eoikeus, päätti se tämän oikeumyöntämistä vastaan. Tämän en kutsui itse tohtori Warbasjoka toimi puheenjohtajana, luoEskel Ronnin vastaamaan toReeven puheeseen. Ronn ei tonut saada sanaa suustaan, yri kuitenkin hyökkäämään komnistista liiketä vastaan. Tällöin tivat vasemmistolaiset mielenstulvan nätä törkeyksiä vasn, jolloin ryhdyttiin vaatimaan en kokouksesta poistumista.

asemmisto poistuu kokouksesta

koko vasemmistolainen joukko ti kuin yhtenä miehenä marssiin ulos kokoushuoneesta, Warsen ja hänen seuralaistensa jäätä hämmästyneenä ja nolona älämään, nähtyään tuollaisen kkovoiman olleen saapuvilla heisensuuristaan huolimatta.

koushuoneen ulkopuolelle pääskokoontui lähes satakunta henkä käsittänyt vasemmistolaisen, kko pitämään vastalausekokouksen johdosta, että Työmiehen stajalta, tov. Marttilalta kielletpuheoikeus. Tov. Reeve piti en puheen, jonka jälkeen tov. rtilla luki englanninkielellä sen een, jonka hän oli valmistanut sliiton kokouksessa esittämistä ten.

män jälkeen kokoonnuttiin Työhen huoneustoon pitämään okokouksesta pois lähteedustajiston neuvottelukokous. mielisesti päätettiin antaa tuolen tapauksen johdosta julistus, en kautta tiedottaa kaikille milla roolia Warbassen liitto pelaa laisten petturien kanssa.

arbassen osuusliiton kanssa ei ysmielisellä osuusväellä tule olemitään keskenäisiä suhteita. raja tuli vedettyä sen kautta että Warbassen kokous kielsi ällistön äänenkannattajan, Työen edustajalta puheoikeuden. inen teko on mustan porvarin käys työväkeä vastaan, jollaista kausta ei koskaan aikaisemmin Työmiestä vastaan kohdistettu sliiton kokouksissa.

rmestari vapautettu murhasyytöksestä

RRIDAY, La., okak. 21. — estari A. Barnes Ratcliff, 57 St. Josephin kauppalasta, La oli syytettynä varakkaan metsho C. W. Miltonin, 57 v. murselosti "kirjoittamattoman puolustavan tekoaan ja suurmiehistö nähtävästi hyväksyi n puolustuksensa, koska häntä an ei langetettu syyllisyystuo-

R. Ratcliffe jätti joku aika sitavioerohakemuksen syyttäen ään äärimmäisestä julmuudesa Miltonin vaimo on myöskin nyt avioerohakemuksen. Ratvältti Miltonin tuhonneen koHän ampui oikeudessa anjen todistusten mukaisesti kuukausta Miltonin ruumiiseen.

Norjan vaalit

LO, Norja, lokak. 19. — Norget menevät huomenna vaalitälle äänestämään jäseniä sta eduskuntaan. Radikaalinen npuolue on käynyt voimakasta taistelua, samoin monet muutryhmät.

yräenpuolue saavutti v. 1927 attavan määrän edustajapaiksillä heidän paikkansa lisäänn 39:stä 62:een, mukaan luetn huomattava määrä kommunisjotka yhtyivät työväenpuoluTyöväenpuolue muodosti hallituksen, mutta koska sillä ollut huomattavasti voimakpaa enemmistöä, kesti se aikaan kaksi viikkoa, minkä jälNorjassa on ollut liberaalinen

Inco asettaa kaivosmiehiä mustalle listalle

Mannarien kokouksiin osallistumisesta työstä erotettuja kehoitetaan ilmottautumaan uniolle

Tänään on tiedotettu Canadan Kaivostyöläisten teollisuusliitolle, että kaivosmiehiä on erotettu Incon toimista syystä, että olivat osallistuneet kokouksiin, joissa mainarit keskustelivat lakkotoiminnasta.

Union toimesta on ryhdyttävä toimenpiteisiin asian johdosta, joten unio kehottaa kaikkia tällaisia mustalle listalle joutuneita ilmottautumaan Canadan kaivostyöläisten liiton sihteerille, Jim Barkerille, Cooptasin ruokalassa.

Maailman vehnävarastot lisääntyvät suuresti

WASHINGTON, lokak. 22. — Vaikka Yhdysvaltain hallituksen maanviljelysjaosto on laskenut maailman vehnäsadon olevan tänä vuonna suuremman kuin vuosi sitten, laskee se kuitenkin v. 1930—1931 kulutuksen ylittävän tuotannon.

Maailman vehnäsato, lukuunottamatta Neuvostoliittoa ja Kiinaa on laskettu 3,650,000,000 bushheliksi, eli 160,000,000 bushelia korkeammaksi kuin v. 1929 sato vaan 320,000,000 bushelia alhaisemmaksi kuin v. 1928 sato.

Vehnän kulutuksen viime vuonna selostetaan olleen suuremman kuin sadon, joten vanhaa vehnää oli heinäkuun 1 p:nä jäleliä 100 milj bushelia vähemmän kuin vsataavana aikana edellisenä vuonna. Vehnän kulutus Europassa ja Yhdysvalloissa lasketaan 250 milj. bushelia korkeammaksi kuin viime vuonna. Näiden laskelmiensa perusteella maanviljelysjaoston raportissa sanotaan, että viimeksi mainittu seikka auttaa tilanteen maailman vehnämarkkinoilla palaamaan normaaliseen tasoon, ellei Neuvostoliitto lähetä arvaamattoman suuria määriä vehnää nähin maihin.

Turkistyöläisten lakko päättynyt

TORONTO, lokak. 22. — Kolme sataa turkistyöläistä, jotka lakkoutuivat viime viikolla, palaavat tänä aamuna työhön saatuaan palkankorotuksen, ilmoitti täällä Morris Kaufman, turkistyöläisten kansainvälisen union presidentti, joka tuli tänne lakon puhjettua New Yorkista.

Hän ilmoitti työläisten saaneen seuraavat palkankorotukset: Harjoittelijat, joiden palkka on ollut alle $10, saavat $2; työläiset, joiden palkka on ollut $11—$20, saavat $3; työläiset, joiden palkka on ollut yli $20 viikossa, saavat sen korotettua $25, $30 ja $40 viikkopalkkojen alimpaan asteikkoon.

Myrsky vaikeutti liikennettä sisäjärvillä

SAULT STE. MARIE, Ont., lokak. 21. — Laivaliikenne Superiorjärvellä ja St. Marien joella on selvitytynyt myrskystä, mikä on häirinnyt liikennettä sitten viime perjantaina, jolloin lunta alkoi sataa maan harvinaisen voimakkaan tuulen mukana. Tuuli on nyt tyyntynyt ja lumentulo lakannut.

Kaupungissa on satanut lunta useiden tuumien paksuudelta, mikä osoitti harvinaisen aikaista talven tuloa. Searihmontissa, mikä on 30 mailin etäisyydessä kaupungista, tiedotetaan olleen 16 tuumaa lunta ja yhdeksän tuumaa Ironbridgessä, mikä on 75 mailin etäisyydessä South Riverillä ilmoitetaan sataneen 30 tuumaa lunta.

Canadassa lukuisia lento-onnettomuuksia

OTTAWA, lokak. 22. — Canadassa on tapahtunut tämän vuoden aikana kaikkiaan 26 lento-onnettomuutta, joissa on 22 henkilöä surmautunut ja 19 haavoittunut, joista 5 vaarallisesti ja 14 lievemmin.

Nikkelin kysyntä lamaannuksen jälkeen vilkastumassa

Nikkelinvienti on noussut tänä vuonna korkeammalle kuin yhtenäkään edellisenä vuonna lukuunottamatta viime vuotta

TORONTO, Ont., lokak. 22. — Tilanne maailman nikkelimarkkinoilla on viime kuukausina osottanut suurta muutosta, m.m. International-nikkeliyhtiön vientien noustessa suuresti viime syyskuun aikana, jolloin nikkelinvienti nousi 1,020,000 paunalla edellisen kuukauden tasoa yläpuolelle. Viime syyskuun aikana vietiin ulkomaille nikkeliä yksinomaan Incon toimesta 6,807,950 paunaa, joka on enemmän kuin yhtenäkään edellisenä vuonna, vuotta 1929 lukuunottamatta, jolloin se oli jonkunverran korkeammalla.

Kaikkiaan on tämän vuoden ensimäisen yhdeksän kuukauden aikana 72,617,100 paunaa nikkeliä viety ulkomaille, joka ylittää viime vuoden tasoa lukuunottamatta kaikki alkaisemmat saavutukset vastaavilta ajoilta. Tämä toteaa sen, että nikkeliteollisuus on saamassa jälleen markkinoita, etenkin sotatarveteollisuuksissa, viime toukokuusta saakka vallinneen suhteellisen lamaannuskauden ollessa sivuutettuna sellaisenaan. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö nikkeliteollisuus olisi YLEISEN KAPITALISMIN kriisin runtelema, vaan juuri tällä kerralla sotatarveteollisuuksien tarvitessa nikkeliä välttämättömänä tarvikkeena on se löytämässä markkinoita nikkelille.

International Nickel-yhtiön presidentti R. E. Stanley on selostanut lehdistölle, että joskin on olemassa nikkelivarastoja, niin nämä ovat kuitenkin suhteellisesti pienet, tuotannon säilyttämisen kysynnän tasolla ollessa välttämättömän.

Korkeita sotilasviranomaisia vangittu Suomessa

Armeijan esikuntapäällikkö kenraali Wallenius kerrotaan vangitun

HELSINKI, lokak. 22.—Associated Pressin lähettämät tiedot kertovat, että Suomen armeijan yleisesikuntapäällikkö kenraali Wallenius ja yleisen mobilisointiosaston pää eversti Kuusijärvi on vangittu äskeisen entisen presidentti Stohlbergin kaappaamisen yhteydessä. Stohlberg valmoineen kaapattiin ja annettiin hänelle lapualaiskyytiä Joensuuhun saakka ilmeisellä tarkoituksella viedä hänet neuvostorajalle.

Työttömyysrahojen jakeluhommat

OTTAWA, lokak. 22. — B. Columbian pääministeri Tolmie on allekirjoittanut Dominion—B. Columbian välisen työttömyysmäärärahaa koskevan sopimuksen, mikä on lähetetty takaisin Ottawaan, missä työministeri Robertson tulee sen allekirjoittamaan Dominion hallituksen puolesta.

Sopimuksen mukaisesti tulee B. Columbia saamaan $900,000 hätäaputöihin myönnetystä määrärahasta. Tämän lisäksi maakunnalle on luvattu vielä osuus $4,000,000 suuruisesta suoranaisesta avustusrahastosta.

Turkistyöläisten lakko lopetettu

TORONTO, lokak. 21. — Albert Gilbert, turkistyöläisten union liikkeenhoitaja, on selostanut, että n. 200—300 turkistyöläistä, jotka lakkoutuivat viime keskiviikkona, vaatien parempaa palkkaa ja parempia työehtoja, valmistautuvat palaamaan työhönsä huomenna.

Lakkoutuneet työläiset vaativat maksua laillisista vapaapäivistä, puoltatoista aikaa ylityöstä, noin 15 prosentin keskimääräistä viikkopalkan korotusta ja 44 tunnin työviikkoa. Mr. Gilbert on selostanut työläisten voittaneen osan näistä vaatimuksista, lähempää selostusta ei ole annettu.

Poliisituomari Tinkerin oikeudessa oli tänä aamuna 35 union työläisen nostama syytös Superior Cloak Co. vastaan, koska yhtiön virkailijat ovat pidättäneet työläisten palkat sinä päivänä, kun työläiset astuivat lakkoon.

PORT ARTHURIN POLIISIVOIMIA MOBILISOIDAAN TYÖLÄISIÄ VASTAAN

PORVARIT JA HEIDÄN VIRKAKONEISTONSA PELKÄÄVÄT TYÖTTÖMIEN TYÖLÄISTEN LIIKEHTIMISTA

PORT ARTHUR, Ont., lokak. 22. — Täkäläinen poliisilaitos on kiihkeästi valmentautumassa työläisten militanttisten liikehtimisien tukahduttamiseksi, jokaisen poliisilaitoksen palveluksessa olevan tullessa mobilisoitua aktiiviseen palvelukseen. Kolmekymmentä ylimääräistä poliisia on vannotettu tehtäviinsä tätä tilannetta varten, samalla kun kuninkaallisia ratsupoliiseja on valmiina. Porvarilliset tiedonlähteet edelleen tiedottavat mulhinkin poikkeuksellisiin toimenpiteisiin valmentaudutun kommunistisen liikehtimisien varalta.

Näihin toimenpiteisiin on ryhdytty sen tähden kun työttömäin mielenosotukseen kokoontuneet työttömät työläiset eilen vapauttivat erään vangitun työläisen pollisen kynsistä. Sitäpaitsi työttömäin mielenosotukset täällä ovat olleet niin laajoja liikehtimisiä, että poliisilaitoksella on täysi syy olla huolestunut, sillä tuhatlukuisten työläisjoukkojen hajottaminen ei ole enään niinkään helppo tehtävä silloin kuin nämä työläiset ovat lähteneet liikkeelle vaatimaan leipää tai työtä.

Työttömäin kokoukset ovat edelleen jyrkästi päättäneet seisoa niitten vaatimusten takana, jotka nyt jo ovat tehdyt kaupunginhallinnolle, vaatien pikaista lievennystä tilanteeseen, joko työnä- tai palkkana.

Poikkeustilanne vallitsee

Kaupungissa on vallalla sähköisä ilmanala, poliisipatrullien "ylläpitässä järjestystä", poliisipäällikkö Taylorin selostaessa uusien "mellakoimisien" olevan odotettavissa. Näitten varalta selosti hän poliisilaitoksen olevan varustautuneen, jokin ilmaisi epäilyksiä, että voi olla tarpeellista kutsua nostoväkiki tukahduttamaan työläisten liikehtimistä. Nämä pelotukset eivät kuitenkaan kykene terrorisoimaan Port Arthurin työläisjoukkoja, vaan nämä tulevat jatkamaan militanttista toimintaansa, taistellen pikaisten vaatimustensa puolesta porvariston ja sen ylläpitämää poliisiterroria vastaan.

PORVARILEHDET TUNNUSTAVAT CANADAN OLEVAN 22 MIEHEN KONTROLLISSA

MUUTAMAT SUURRAHAPORHOT PITÄVÄT KAMMENELLÄÄN CANADALAISIA TEOLLISUUKSIA

MONTREAL, P. Q., lokak. 21. — Täkäläiset porvarilehdet ovat tehneet laskelmiaan Canadan todellisista hallitsijoista ja selostavat 22 miehen kontrolloivan koko maan teollisuuksia. Nämä kaksikymmentäkaksi suurriistäjää, jotka monimutkaisesti sukeutuneitten yhtiösuhteitten kautta ovat canadalaisten teollisuuksien hallitsijoita, ovat seuraavat: Royal-pankin presidentti Sir Herbert Holt; Canadian Pacific-rautatieyhtiön presidentti E. W. Beatty; Canadan kansallisten rautateiden presidentti Sir Henry Thornton; Montrealin pankin presidentti Sir Charles Gordon; Commerce-pankin presidentti Sir John Aird; Sun-henkivakuutusyhtiön presidentti T. B. Macauley; Imperial-öljy-yhtiön presidentti C. O. Stillman; National Trust-yhtiön presidentti Sir Joseph Flavelle; Burns-yhtiön presidentti Patrick Burns; Elias Rogers-yhtiön presidentti Alfred Rogers; T. Eaton-yhtiön presidentti Robert Y. Eaton; Ontarion sähkövoimakomissionin puheenjohtaja C. A. Magrath; St. Lawrence-sokeritrustin presidentti J. W. McConnell; torontolainen rahamies J. H. Gundy; Hudson Bay-yhtiön canadalaisen jaoston päämies George W. Allan; Canadan teräskorporatsionin presidentti R. H. McMaster; Dominion Bridge-yhtiön presidentti G. H. Duggan; Canadan-voimakorporatsionin presidentti A. J. Nesbitt; Ogilvie-jauhomyllykorporatsionin presidentti W. A. Black; Massey-Harris-maanviljelyskoneyhtiön liikkeenhoitaja Thomas Bradshaw; senaattori Lorne C. Webster ja Dominion Securities-korporatsionin presidentti E. R. Wood.

Tässä ovat todelliset "kansanvaltaisen" Canadan kontrolloijat, jotka nauttivat voitto-osingolstaan samaan aikaan kuin työttömäin joukot nääntyvät nälkään ja paleltuvat, samalla kun työsuhteita kiristetään kaikissa teollisuuksissa.

Neuvostohallitus käsittelee vastavallankumouksellisia ankaralla tavalla

Yksi kuolemantuomio ja raskaita vankeusrangaistuksia vehkeilijöille

MOSKOVA, lokak. 20. — Täkäläisissä osuustoiminnallisissa laitoksissa työskennelleitä vastavallankumouksellisia vehkeilijöitä kohtaan on Neuvostoliiton oikeuslaitokset osottaneet ankaraa suhtautumistaan. Kahdek sallekymmenelleividelle osuusliikkeissä olleelle vehkeilijälle, joitten rikokset vaihtelivat yksinkertaisesta keinottelusta vakavaan vastavallankumoukselliseen vehkeilyyn langetettiin raskaita vankeusrangaistuksia ja yksi kuolemantuomio.

Saksalaiset valmistaneet uudenmallisen lentokoneen

BERLIN, lokak. 21. — Joukko saksalaisia sekä ulkomaalaisia raporttereja kiiruhti tänään Tempelhofin ilmailukentälle katselemaan uutta saksalaista "takaperin" lentävää yksitasoa. Mainittu lentokone on viimeisin Focke-Wulfin "Ente"-niminen taso, mikä peräpuoli on sillä paikalla, missä tavallisessa lentokoneessa on kone. Kun taso kiitti edempänä kentällä, näytti se suurelta lentävältä sorsalta, mikä kurottaa kaulaansa, koettaen näykkiä ruohon päitä.

Tällä uudella tasolla selostetaan olevan useita etuisuuksia joita tavallisia lentokoneia ei ole.

Lukuisia loukkaantumisia pakokauhussa

MURCIA, Espanja, lokak. 22. — Kolmetoista henkilöä haavoittui täällä eilen illalla pakokauhussa, mikä syntyi elokuvateatterissa annetun väärän tulipalohälyytyksen vuoksi. Nämä henkilöt loukkaantuivat, kaatuessaan oville ryntäävien ihmisten jalkoihin. Kolme loukkaantunutta on vaarallisessa tilassa.

Sahamyllyn sulkeminen lisännyt työttömyyttä

PEMBROKE, Ont., lokak. 22. — Paikallisten sahamyllyjen sulkeminen on pahentanut huomattavasti työttömyystilannetta täällä. Kaupungin valtuuston kokouksessa eilen illalla vaadittiin asian johdosta ryhdyttäväksi toimintaan, pyytämällä $25,000 luovutusta työttömyysrahastosta, minkä lisäksi kaupunginvaltuuston olisi myönnettävä sama määrä käytettäväksi kunnallisiin korjaustöihin. Hätäaputöinä tehtäväksi on suunniteltu teiden rakennusta sekä vesijohtotöitä kaupungin itäisessä ja läntisessä osassa.

Yhdysvaltain kauppa Meksikon kanssa tulee suuresti laskemaan

MEXICO CITY, lokak. 23. — Amerikan kauppa Meksikossa tulee kärsimään ankaran iskun niiden toimenpiteiden vuoksi, joihin Meksikon hallitus on ryhtynyt maan pelastamiseksi hopeakriisistä, mikä vaikuttaa huomattavasti maan taloudelliseen tilanteeseen.

Yhdysvaltain Meksikoon viennit, jotka ovat nousseet yli $130,000,000, tullaan laskemaan 25 milj. dollariin, rahaministerin imoitettua, että tuonnit tullaan laskemaan tuohon summaan vuosittain, täten koettaen lakkauttaa kullan maasta pois virtaamista. Tullit sellaisille tuotteille, joita voidaan valmistamaan omassa maassa, tullaan huomattavasti kohottamaan. samoin myöskin sellaisille tuotteille, joiden tilalle voidaan ottaa käytäntöön omassa maassa vamistettavia tuotteita.

Uusi tariffi tulee koskemaan ruokatarpeita, lasia, kankaita, kumia, nahkaa ja sellulosaa. Samanaikaisesti tullaan avustamaan maanviljelyskoneiden ja muiden välineiden ulosvientiä, kannutuslaitosten y.m. perustamista.

Montrealissa tarkka valinta työhön otettavien suhteen

MONTREAL, lokak. 22. — Mr. Brault, kaupungin ylivalvoja, on selostanut arvioineensa kaupungissa olevan n. 50,000 työtöntä. ja sanoo tästä määrästä olevan kaupungin töiden listalla ainoastaan n. 15,000 Hän selostaa kaupungin toimiston välittäneen työtä n. 10,000 työttömälle siitä asti, kun toimisto alkoi toimintansa joku kuukausi sitten.

Mr. Brault selostaa niiden työttömien joukossa, joille on hankittu työtä, olleen kaikenlaisia ammattilaisia, lääkäreitä, lakimiehiä y.m ja sanoo odotuslistalla olevan vielä opettajia, tilientarkastajia, lakimiehiä y.m. Hän sanoo kaupungin töihin viime viikkoon asti otetun kaikkiaan 5,800 miestä.

Mr. Brault on selostanut, että kaupunki antaa työtä ainoastaan kaupungin asukkaille ja neuvoo toisiakin työnantajia tekemään samoin ja ehdottaa, että kaikki työnantajat, jotka tarvitsevat työläistä, ottaisivat työläiset hänen kauttaan. Kaupungin toimistosta työtä etsivien on esitettävä tuntemuskorttinsa, ennenkuin heidän nimeään otetaan listalle olleenkaan. Kaikesta tästä päättäen on kaupungissa paljon enemmän työttömiä kuin tuo summa, sillä luonnollisestikaan ei myöhemmin maahan tulleita siirtolaisia katsota Montrealin asukkaiksi, jotka olisivat oikeutettuja anomaankaan työtä.

Ja onhan kauppavaltuusto tehnyt ehdotuksen, että ainoastaan canadalaisille annettaisiin työtä.

Kaamea murhenäytelmä Wisconsinissa

Iäkäs mies surmasi perheensä vasaralla

WASHBURN, Wis., lokak. 21. — George Froseth, joka on viimeiset 20 voutta ollut apulaispostimestarina Washburnissa, surmasi tänään vaimonsa ja neljä lastaan ja teki senjäkseen itsemurhan.

Froseth, joka oli 60 vuoden ikäinen, surmasi perheensä vasaralla Hänen vaimonsa oli 50 v. ja lapset 6—12 vuotiaita. Frosethin arvellaan tulleen mielenhäiriöän, sillä hän oli jo useamman viikon ajan kuvitellut olevansa sairas, vaikka lääkärit olivat vakuuttaneet hänen olevan hyvässä terveydessä. Yksi pojista, 9-vuotias George, oli nähtävästi koettanut päästä pakoon, sillä hänen ruumiinsa löydettiin keittiöstä, toiset olivat vuoteissaan yläkerrassa.

Puhelinkaapeli asetetaan Atlannin poikki

PASADENA, Cal., lokak. 22. — Tri Frank Jewett, Bell puhelinyhtiön presidentti, selosti eilen, että parailaan on suunnitelman alaisena puhelinkaapelin kuljettaminen Atlannin poikki Newfoundlandista Irlantiin.

Tri Jewett selosti, että vaikka äskettäiset saavutukset radiopuhelussa valtameren poikki saavuttikin laajaa mielenkiintoa, on puhelu kuitenkin sitä tietä jonkunverran epävarmaa, minkä vuoksi tilanteer korjaamiseksi suunnitellaan kaapelin laittamista valtameren yli puhelua varten.

Sitkeässä oli miehen henki

LOS ANGELES, lokak. 22. — Päättäen tehdä itsemurhan, R. L Dunn, joka painaa 250 paunaa köyttäköyden toisen pään kaulaansa ympärille ja toisen kattossa olevaan sähkövalolaitteeseen ja hyppäsi tuolilta alas. Samalla kun hän putosi, irtaantui sähkölaite katosta.

Tämän jälkeen hän leikkasi haavan kurkkuunsa. Tämäkään ei tuonut kuolemaa, joten hän viisi vielä haavan ranteisiinsa ja kyynärpäähän. Paikalle kutsuttiin kaksi salapoliisia ja lääkäri, jotka totesivat hänen kuolleeksi.

Mutta näiden seisoessa siinä hänen vuoteen vieressä, Dunn hyppäsikin äkkiä ylös ja alkoi tappelemaan heitä vastaan, mutta nämä saivat kuitenkin käsiraudat hänen ranteisiinsa.

SAKSAN KAIVOSONNETTOMUUS SURMANNUT 231

SATA HAUTAANTUNUT MAANALLE

ALSDORF, Saksa, lokak. 21. — Myöhäisemmät tiedonannot kertovat, että varhain tänä aamuna tapahtunut kaivosonnettomuus tapahtui Alsdorfin lähellä olevassa Anna-hiilikaivannossa ja että räjähdyksessä surmautui 231 hiilenkaivajaa. Näiden lisäksi on 76 miestä viety haavottuneena sairaalaan ja 100 miestä on vielä alhaalla kaivannossa odottamassa pelastusta. Kolmekymmentä viisi ruumista on vielä alhaalla.

Tämän hirvittävän kaivostuhon aiheutti tonnin suuruisen dynamiittivaraston räjähtäminen 1,200 jalan syvyydessä ja se tuotti kuolemaa ja tuhoa mailien laajuisella alueella.

Kaivantoon salpautuneet miehet ovat 1,500 jalan tasanteella, eikä minkäänlaisten yritysten kautta ole vielä onnistuttu pääsemään heidän luokseen ja ellei sinne päästä pian, niin heitäkin uhkaa varmasti kuolema.

SHANGHAI, lokak. 22. — Nankingin hallitus on laatinut suunnitelmia, joiden mukaan, Hankowin ollessa toiminnan keskipisteenä, se aikoo lähettää yli 60,000 sotilasta taisteluun Kiinan kommunistisia joukkoja vastaan Hupehin, Hunanin ja Kiangsin maakuntiin.

Kenr. Feng Yu-Hsiangin 50,000 miehinen armeija, mikä tuli sotapäälliköiden liittoutumisen kautta kansallisten armeijan lisäjoukoksi, lähetetään läntiseen Shantungiin varusjoukoksi.

Tuhannet työttömät värjöttelevät New Yorkin kaduilla

NEW YORK, lokak. 22. — Tuhannet työttömät työläiset ovat saaneet tuntea lähestyvän talven kylmyyden esimakua näiden päivien aikana. Sadat kodittomat miehet värjöttelivät tänä aamuna viluissaan kaupungin kaduilla senjälkeen, kun heidät samulla ajettiin ulos kunnallislaitokselta, missä noin 1,000 miehelle annettiin yösijaa. Yösijaa pyytäjiä oli niin paljon, että n. 300 miehelle oltiin pakoitettuja laittamaan nukkumapaikka East Riverillä ankkurissa olevaan kunnallishallinnon omistamaan höyrylaivaan. Laitoksen johdossa olevat henkilöt arvelevat tänä talvena olevan monta kertaa enemmän yösijan pyytäjiä kuin viime talvena, jolloin laitoksella annettiin. tämän vuoden alusta laskien, yösijaa kaikkiaan n. 300,000 miehelle.

WASHINGTON, lokak. 21. — Presidentti Hoover on ilmoittanut rautatieyhtiöiden suostuneen jatkamaan joulukuun 1 päivään asti alkaa, jolloin karjaa kuljetetaan 50 prosentin alennusmaksuilla pois kuivuusalueilta ja eläinten rehua kuljetetaan alennetuilla maksuilla näille alueille.

MILITANTTISEN OSUUSVÄEN SUURI EDUSTAJAKOKOUS SUPERIORISSA

SAAPUVILLA 253 EDUSTAJAA KESKIVALTIOISTA JA ITÄRANNIKOLTA ASTI; VASEMMISTOLAISELLA KANNALLA ON LÄHES VIISIKYMMENTÄ OSUUSKAUPPAA, JOIDEN JÄSENMÄÄRÄ LÄHES 10,000; HALOSLAISUUS MENETTÄÄ NOPEASTI KANNATUSTAAN OSUUSBINTAMALLA

Edistysmielisen osuusväen koko maata käsittävä valistusjärjestö perustettu; nimeksi annettiin: Työläisten ja Farmarien Osuustoiminnallinen Yhteysliitto

SUPERIOR, Wis., lokak. 19. — Vasemmisto-osuustoimintaväen konferenssi alkoi Moose haalilla sunnuntai aamuna klo 10.30. Vasemmistokomitean sihteeri tov. Wm. Marttila kutsui kokouksen järjestykseen lausumalla edustajat tervetuliteksi ja samalla selostaen kokouksen tarkoitusta, että me olemme jo tolsen kerran samanlaisessa tokouksessa, mutta tolsenlaisessa tilanteessa kuin olimme viime keväänä. Keväällä me olimme Keskusosuuskunnan vähemmistönä ja vasemmisto, joka silloin oli jo suuttunut K. O:n petokseen, vielä kuitenkin täsitti, että erimielisyys on olemassa vaan joistakin asioista.

Tällä kertaa me kokoonnumme hetkellä, jolloin porvarilliset osuustoimintaherrat miljuneeri Warbassen johdolla, Halosen ja Alanteen suosiollisella avulla varustautuvat häätämään ulos viimeisetkin luokkataistelukannalla olevat työläiset Amerikan osuustoimintaliitosta. Joukkomme on nyt jo tietoinen asemastaan ja päämäärästään. Tämä kokous on edustavampi edellistä lukumäärältään ja tietoinen siitä että luokkataistelukannalla oleva osuustoimintaväki ei voita mitään liittämällä kohtaloaan miljuneeri warbassien kanssa. Nyt käsitetään, että yhdistymällä kommunistien ja vallankumouksellisten unionistien kanssa vaan osuustoiminta voi palvella työläisten ja työtätekevien farmarien luokkataistelun päämääriä.

Virkailijain valinta

Tervehdyspuheen jälkeen esitti tov. Marttila kokoukselle virkailijain valitsemista. Puheenjohtajiksi valittiin toverit Walter Harju ja Matti Penhunen, pöytäkirjuriksi vasemmistokomitean sihteeri tov. Marttila. Salo, Vuorela ja Ida Raivio.

Vasemmistokomitean raportti

Raportin, jonka esittämiseen kului aikaa enemmän kuin puolitoista tuntia, esitti tov. Martila. Hän loi lyhyen katsauksen nykyiseen kriisitilanteeseen, osoittamalla, kuinka pääoma varustautuu kriisien varalta. Se maksaa tällaisina aikoina pettureista korkean hinnan. Me muistamme Europan kapitalistien kriisin Saksassa, Suomessa y.m. Pääoma osti Saksan sosialidemokraattisen puolueen johtajat, samoin osti Suomen valkoporvaristo Suomen sosialidemokraatit ja osuustoimintamiehet. Sosialidemokraatti ja osuustoiminta mies Tanner teki liiton Suomen porvariston kanssa, paljasti päänsä suojeluskuntain paraatissa. Kallisti on saanut maksaa työväenluokka nämä petturit. Englannissa tarvittiin n.s. "työväenhallitus" tukahduttamaan lakkoja ja tarvittiin osuustoimintamies Alexander Englannin laivaston amiraaliksi, joka "työväenhallituksen" ja osuustoimintaväen nimessä on tuhansittain teurastanut Intian vallankumouksellisia. Näinä kriisikausina asettaa porvaristo petturit valtaistuimille ja ostaa joukkojärjestöjen johtajat asiaansa ajamaan.

Haloslaisten petos on ilmeisen selvä jo jokaiselle tänäpäivänä. Nyt he ovat veljellisessä liitossa miljoneeri Warbassen kanssa, joka on Neuvostoliiton synkin vihollinen. Ensin haloslaiset selittivät olevansa taistelussa ainoastaan muutamia pahoja miehiä, Puro, Heikkinen ja joitakin toisia vastaan. Sitten kohdistui taistelu puolnetta ja kominternia vastaan, mutta kun havaittiin se vaaralliseksi niin taas muutettiin taktiikkaa, tällä kertaa on heidän mielestään taas kolme pahaa miestä Tenhunen, Marttila ja Corgan. Jos ei olisi näitä miehiä niin osuustoimintalehdellä ei olisi kirjottamisen aihetta.

Puolueettomuus

He sanovat olevansa puolueettomia "työväenliikkeen eri virtauksiin nähden", mutta kommunistipuolueeseen nähden he tekevät poikkeuksen, vallankumoukselliset uniot eivät kelpaa, naisjaostoille perustetaan vastapainoksi kiltoja ja viimeisin keksintö on nuorten miesten kiltojen perustaminen Nuorten työläisten liiton vastapainoksi. Minä haluan kuitenkin sanoa, että kommunistinuorten paikkaa eivät kykene ottamaan sellaiset koltiaiset joilla ei ole muuta tehtävää kuin hulinoiminen. He hommallevat tämän lisäksi työväen yhdistysjärjestöä, urheilujärjestöä, sanalla sanoen he pyrkivät kilpailevan toiminnan kautta hajoittamaan kaikki rintamat ja sitten selitetään, että ollaan puolueettomia.

Komitean työ

Tämän vasemmistokomitean työ on paisunut tavattomasti kuluneen kesän aikana. Kun keväällä oli ainoastaan muutamia osuuskauppoja vähemmistön takana ja nekin toimivat eristettyinä ja irrallisina ilman mitään johtoa, on meillä nyt jo päästy siihen, että meidän puoleemme käännytään jo kaikissa asioissa. Meiltä kysytään jo neuvoa kaikissa asioissa. Kirjeenvaihto on paisunut ja me olemme kyenneet täyttämään ainoastaan 20% toimitsijoista, joita meiltä kysytään. Sitten esitti puhuja pitkän kirjallisen raportin keskivaltioiden osuusliikkeiden asemasta, jaotellen osuusliikkeet kolmeen sarjaan; ensimäiseen sarjaan

(Jatkos 3:lla sivulla)

VAPAUS - Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c 3 kertaa, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $3.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Ajallutaan tiedot ja postetilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmotusagenttuurien on, vastaisuudessa, jaksettava ilmoituksista etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $1.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Vastuunalainen J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Työpäivän pitennys Froodissa — Kaivosmiehet nukkuvat

Viime maanantaina jatkettiin International Nickel Co:n omistamassa Frood-kaivoksessa kaivosmiesten työpäivää puolella tunnilla. Entisen kahdeksantuntisen työpäivän asemasta määrättiin miehet tekemään kahdeksan ja puolen tunnin päiviä. Tällä teollaan, joka, sivumennen sanoen on Ontarion kaivosasetuksen rikkomista, sälytti Inco kaivosmiesten kannettavaksi nykyisen kapitalistisen teollisuuspulan seuraukset. Aikaisemmin on kaivostyöläisten olosuhteita huononnettu monilla erilaisilla rationalisoimismenetelmillä. Poraveilta on otettu pois apumiehet. Siitä huolimatta vaaditaan poraajilta yhtä paljo työtä nykyään kuin mitä he aikaisemmin suorittivat apumiehen kanssa. Kiireen takia huonontuvat turvallisuussuhteet päivä päivältä. Ja Incon liikevoitot kasvavat vuosi vuodelta.

Canadan Kaivostyöläisten Teollisuusliitto, jonka jäsenistä muutamia kymmeniä työskentelee Frood-kaivoksessa, ryhtyi mobilisoimaan kaivostyöläisiä tätä finanssipääoman viimeisintä hyökkäystä vastaan. Se kehotti kaivostyöläisten vastaamaan lakolla Incon päivän pitennykseen. Teollisuusliiton toimesta pidetyissä kokouksissa osoittivat Liiton puhujat kaivostyöläisille, että juuri tänä ajanjaksona, kapitalismin pulan ja kaikkien kapitalististen ristiriitain kärjistymisen ajanjaksona, kuolintautiaan potevan kapitalismin rappeutumiskautena, on työläisten velvollisuus puolustaa omia ja koko luokkansa oikeuksia kaikkia pääoman hyökkäyksiä — palkkain alennuksia, työpäivän pitennyksiä y.m. — vastaan. Ja tämä puolustautuminen saattaa tapahtua vain yhtä tietä — *lakkoutumisen ja järjestäytymisen tietä.* Teollisuusliitto kehotti kaivostyöläisiä alottamaan lakon Incon työpäivän pitennystä vastaan viime keskiviikkoamulla. Työläisten olosuhteita puolustavana taistelujärjestönä ollen Kaivostyöläisten Teollisuusliitolla ei ollut mitään muuta mahdollisuutta kuin ohjata kaivostyöläiset antamaan vastaiskun Incon hyökkäykselle, kehottaa heitä lakkoutumaan.

Mutta kun Kaivostyöläisten Teollisuusliiton jäsenmäärä on vielä perin pieni, suurin osa kaivosmiehistä ollen tykkänään järjestymättömiä, oli luonnollista, että vain kaivosmiesten joukkokokous saattoi ratkaista kysymyksen lakon alottamisesta. Kaivosmiesten joukkokokous oli se koetinkivi, millä Kaivosmiesten Teollisuusliitto voi saada ilmi kaivosmiesten radikalisoitumisen ja taisteluvalmiuden tahi heidän taantumuksellisuutensa ja jo orjamaisen alistuvaisuutensa. Pidettiin kolme kokousta, joiden tulokset ovat tiedossamme. Parin päivän ajan puhuttiin lakosta. Orjuuden unessa uinuva ja alistuvaisuuteen tottunut kaivosten jättiläinen tempautui nyt yht'äkkiä luokkasuhteiden poliittiseen punnitsemiseen. Samoin jättiläisen vaimo, tuttavat y.m. Tämä asiain poliittinen harkinta oli uutta, taisteluun lähteminen pelottavaa. Unelias, pelokas kaivosten jättiläinen ilmaisi äänestyksellään, että se *hyväksyy työpäivän pitennyksen ilman taistelua.*

Pidetyissä kokouksissa kaivosmiehet osottivat, että järjestämis-, kiihottamis- ja herätystyötä on tehty liian vähän kaivosmiesten keskuudessa. Jos nämä osotukset tapahtuivat vilpittömässä, hartaassa, työväen luokkataistelua edistävässä mielessä, niin niitten osittajain velvollisuutena on viivyttelemättä ryhdyttävä mainittuja puutteellisuuksia poistamaan. On ensin itse liityttävä Kaivostyöläisten Teollisuusliittoon ja agiteerattava työtoveri tekemään samoin. On vapauduttava sosialidemokraattisista käsityksistä ja teorioista, työn ja pääoman "sopusointua" ajavista aatteista. Sillä tämä "sopusointu" tapahtuu aina työläisten kustannuksella, kuten nytkin työläisten työpäivän pitentämisenä. Ja jos työläiset eivät aina alistu, aikovat vaikka lakkoutua, niin turvautuvat teollisuusporhot valtion voimakeinoihin, poliisiin j.n.e.

Kaivostyöläisten Teollisuusliiton toimintaa on myös tehostettava. Sen on päästävä paljoa lähemmäksi kaivosmiesten jokapäiväisiä tapahtumia kuin mitä se on tähän saakka ollut. Samaa on sanottava Kommunistisen Puolueen toiminnasta. Näitten järjestöjen on nyt moninkertaisella voimalla ryhdyttävä herättämään kaivostyöläisiä. Niitten on järjestettävä kaivostyöläiset. Kaivostyöläisiä ei ole järjestettävä vain järjestämisen vuoksi. Kaivostyöläiset on järjestettävä sitä varten että he kykenevät taistelemaan omien elinehtojensa puolesta, työväenluokan luokkaoikeuksien puolesta, finanssiporhojen hyökkäyksiä vastaan. Incon uusi hyökkäys työläisten elintasoa vastaan saattaa tapahtua hyvinkin pian.

Kaivostyöläinen! Järjestäydy! Järjestäydy taistelua varten!

Isku iskusta

Moskovan *Pravda* kirjottaa:

Nälän järjestäjäin, tuhotyöntekijäin ampumisen ottivat neuvos o-maan laajat työtätekevät joukot hyväksyen, tyydytyksellä vastaan. GPU:n (valtiollisen poliisin) ankara ryhmä, joll kaupungin ja maaseudun työtätekevät joukot yksimielisen vaatimuksen, vuittoisan proletariaatin mitaa tuomio, historian tuomio, jota eivät ne onnistuneet, eivätkä tule onnistumaan takaisin pyörtämään, ei valkokaartilaiset, ei sodanlietsojat, ei työtätekeväin luokan "aatteelliset" viholliset, eivätkä maailman porvariston uskolliset rengit — tuhotyöntekijät.

Mitä syvin suuttumus valtasi näinä päivinä miljoonaiset työtätekevät joukot. Ei ole yhtään tehdasta, ei virastoa, jotka eivät olisi vaatineet yksimielisesti näiden heittiöiden ankaraa rankaisemista, heittiöiden, jotka ennenkuulumattomalla iljettäväisyydellä suunnittelivat rikoksellisten joukkomyrkytyksien, työtätekevien joukkomurhien toimeenpanoa. Työläiset oikeutetusti pitivät tätä tuhotyöntekijäin roistojoukkoa luokkavihollisina, jotka eivät häikäilleet minkäänlaisia keinoja työdäkseen isänä proletariaatin diktatuurin selkään. Se oli sanan täydellisessä merkityksessä salaliitto työtätekevien, erikoisesti lapsien elämää vastaan.

Vielä kerran tulee todistetuksi Leninin kuolemattomat sanat, että kapitalismi käy proletariaatin diktatuuria vastaan "salaista ja julkista, rauhallista ja sotilaallista, veristä ja veretöntä" sotaa. Proletariaatti liitossa talonpoikaiston perusjoukkojen ja neuvostovallalle uskollisen intelligenssin kanssa murskasi vastavallankumoukselliset voimat avonaisessa taistelussa. Proletariaatti löi maailman porvariston palkkarenkien tuhotyöntekijäin hyökkäykset hiili-, metalli-, kemia- ja sotateollisuutta vastaan takaisin. Proletariaatti johti ihmiskunnan historiassa laajuutensa puolesta ennenkuulumatonta rakentavaa luomistyötä. Mursi kulakkien vastarinnan ja kauttaaltaan-kollektivisoinnin perusteella ryhtyi kulakkien luokkana likvidoimiseen. Loi edellytykset Neuvostoliiton elämän perinpohjaiselle uusimiselle. Saavutettujen voittojen perusteella ryhtyi yleiseen hyökkäykseen kapitalistisia aineksia vastaan. Maailma ei ole vielä nähnyt sen kaltaisia sankarillisia ponnisteluja, tahdon jännittämistä ja jättiläismäistä nousua.

Proletariaatin luokkaviholliset eivät kumminkaan laskeneet aseitaan. luopuneet taistelusta. Sosialistisen rakennustyön jokainen ala on proletariaatin vallattava luokkataistelun avulla. Millään alalla proletariaatin diktatuurin viholliset eivät rajotu siihen, että vain "vahingoittaisivat" neuvostovaltaa, ei, heillä on kaukaisempi päämäärä, kapitalismin palauttaminen. Kun tuhotyötekoa, joka kärsi tappion teollisuuden johtavilla aloilla, yrittäessään pakottaa 5-vuotissuunnitelman raskasta tykistöä vaikenemaan ja tuli paljastetuksi sekä likvideeratuksi, on paljastettu varusteluelimissä, todistaa se luokkaviholliseemme petomaisuutta. Kuolemanpelkonsa ajamina kapitalistisen maailman viimeiset edustajat kohottivat nälän kaamean lipun. Nämä kukistetun venäläisen kapitalismin elävät ruumiit, suurtilallisaateliston ja tsaristisen virkamiehistön edustajat, joiden keskuudessa löysivät paikkansa porvariston "sosialistiset" rengit — menshevikit ja eserrät, ryhtyivät iljettävimpään ja konnamaisimpaan keinoon proletariaattia vastaan taistellessaan.

Porvaristo on aina käyttänyt nälkää keinona herruudesta taistellessaan. Se on systemaattisesti tappanut nälkään lakkoilevia työläisiä. Tuhonnut ja tuhoaa kokonaisia kansoja siirto- ja puolsiirtomaissa. Näännyttää nälällä työläisjoukkoja "isänmaissaan" ja pyrkii kukistamaan Neuvostovallan "nälän luisevalla kourallaan". Mutta on sanottava, että vastavallankumouksen historiassa, porvariston Neuvostoliiton työläisiä vastaan telneiden raskaiden rikoksien luettelossa, paljastettujen tuhotyöntekijöitten työ on tuleva huomatuimmaksi, sillä se on kuvaavin iljettäväisyyden ja inhimillisen voimattomuuden näyte.

Varustelun tuhotyöntekijäin "ideologia" käy selvästi ilmi niiden tunnustuksista. "Nälkä" sanan tapaa melkein joka riviltä. Tuhotyöntekijäin roistojoukon "atamaani" Rjasantsev sanoo selvästi järjestönsä lopullisen päämäärän:

Se pyrkii "maan lihatta jättämisen ja nälän partaalle saattamisen avulla" helpottamaan kapitalismin takaisin paluuta. Levandovski pyrki "työssään" "saattamaan maan nälkätilaan" sekä "proletaaristen keskuksien varustelun epäjärjestykseen". Falejev pyrki "rakennustyön ja elintarpeiden valmisteluvauhdin alentamisen avulla saattamaan maan nälän partaalle". Ja niin edelleen saman kaltaista.

Ihmettelyä kumminkin herättää, ei tuhotyöntekijäin päämäärä, sillä se on tunnettu, mutta ne keinot, joidenka avulla he pyrkivät nälän järjestämiseen. Ilman tympäisevää inhon tunnetta ei voi lukea niitä paikkoja tuhotyöntekijäin tunnustuksista, joissa puhutaan taistelukeinoista neuvostovaltaa vastaan. Tällaista mieletöntä banditismia tapaa harvoin porvaristonkin poliittisten rikoksien tapausrikkaasta historiasta. Tuhotyöntekijät eivät aikoneet jättää ainoastaan maata lihatta, vaan suunnitelivat työtätekevien myrkyttämistä tuotteillaan. He järjestivät tietoisesti kelvottomien, mädäntyneiden ja hengenvaarallisten säilykkeiden tuotannon. Heidän ohjauksellaan konservit valmistettiin teurastusjätteistä, huuli- ja kitalakilihasta, silmämunista, karvoista ja hampaista. Säilykkeiden valmistamiseen käytettiin sairasta karjaa. Tuhotyöntekijät tuhosivat tuhansia päitä karjaa, suunnattoman määrän vihanneksia ja kaikin keinoin jarruttivat kevätkalastussuunnitelmien täyttämistä. Näiden ihmismuotonsa kadottaneiden rikollisten perustunuksena oli: "Ei mitään, kyllä toverit syövät ja kun elokuussa pyytävät, niin ei ole niitäkään. Variksia ja cravia on kyllä paljon, niillä sitten ruokimme!"

Variksen "lihalla" tahtoivat näkemän nälän "ritarit" ravita Neuvostoliiton sankarillista proletariaattia. Proletaarisen vallan säälimätön käsi laskeutui heidän päälleen oikeaan aikaan. Tällaiset rikokset ansaitsevat vain säälimättömän rangaistuksen. Maamme työtätekevät eivät sitä syyttä vaatineet. Se on heidän epäämätön oikeutensa, omien valloituksiensa ja olemassaolonsa suojelemisen oikeus, oikeus suojella miljoonien ihmisten henkiä, joita uhkasi GPU:n keskeyttämä vaara.

Mutta epäilemättä tulemme näkemään, että proletariaatin diktatuurin luokkataistelussa saama voitto, tuhotyöntekijäin ampuminen, tulee irrottamaan porvarillisen, valkokaartilaisen ja sosialifascistisen "yhteiskunnallisuuden" kielet. Kapitalistisen lehdistön palstat täyttyvät uusilla, hillittömillä ja likaisilla herjausjutuilla. Neuvostoliiton viholliset yrittävät lisätä vaikutustaan oman rikoksensa avulla. Porvaristo yrittää käyttää hyväkseen vastavallankumouksselliselle roistojoukolle annettua tuomiota, vetääkseen työtätekevien huomion pois muista proletariaatin vastaan suunnatuista rikoksista.

Petomaiset kiduttukset Unkarin vankiloissa. Nälällä kiduttamista. Työläisten ja talonpoikain vallan puolesta taistelleiden 65 tuhannen taistelijain mestaus Kiinassa viimeisen kuuden kuukauden aikana, jonka mestauksen suoritti kapitalistien siirtomaapyövelien kaunistus ja ylpeys — Tshankaishi. Sosialidemokraattien johtaman poliisin suorittamat työläisten murhat Saksassa. Puolan sankarillisten kapinallisten mestaus, jonka Ranskan sosialistit siunasivat. Jugoslavialaisten toveriemme systemaattiset ja petomaiset murhaamiset. Kaikki nämä ovat viime kuukausien tapahtumia. Porvarillinen lehdistö kiinnittää paljon suurempaa huomiota erilaisten kapitalismin poliittisten Don Juanien matkoihin, kuin luokkataistelun veriseen historiaan. Mutta silloin kun proletariaatin rankaiseva käsi käy kiinni heidän agentteihinsa ja palkkarenkeihinsä, niin silloin, silloin herroilla porvareilla löytyy kyllikseen leeskennellyä vihaa, loppumaton varasto "humanismia", pohjattomasti "ihmistakkautta". He vaativat proletariaatilta humaanista suhtautumista myrkyttäjiin. He puhuvat humaanisuudesta, ampuessaan työttömiä. He huutavat ihmisrakkaudesta, murhatessaan myrkkykaasulla kapinoivia siirtomaaorjia.

Neuvostoliiton proletariaatti on tähän asti osottanut liian paljon sääliä vannoutuneisiin vihollisiinsa nähden. Mutta ei voi olla minkäänlaista armoa nälän järjestäjiin, kansainvälisen taantumuksen palkkarenkeihin nähden. Antaa porvarien ja sosialifascistien huutaa "punaisesta terrorista". Kun sosialistista hyökkäystä vastaan tehtyjen pöyristyttävien suunnitelmien pöyristyttävintä suunnitelmaa aijotaan toteuttaa, niin proletariaatti vastaa siihen lyijyllä. Sen muistakoot kaikki ne, jotka tahtovat heidän likaista työtänsä jatkaa.

Tuhotyöntekijäin toiminnan paljastus ja niiden ammunta oli epäilemättä proletariaatin luokkataisteluvoitto. Tietäköött Neuvostoliiton viholliset, että 5-vuotissuunnitelman toteuttajat pyyhkäisivät maan päältä pois ne, jotka yrittävät pysähdyttää suurta sosialismin rakennustyötä.

Poliittisia kokemuksia 26:n vuoden ajalta Am. Suom. työväenliikkeessä

(Jatkoa edelliseen numeroon)

Periaatteellisia eroavaisuuksia

Näin historian valossa tänäpäivänä katsottuna tämä hajaannus lähti väärältä pohjalta, sillä kumpainenkin ryhmä ajoi ja joutui ajamaan työväenliikkeen harhasuuntia. Molemmat olivat väärässä.

I.w.w:-läiset olivat väärässä siinä, että he laskivat suurlakon kaikki kaikessa auttavaksi voimaksi. Kielsivät tiiviin keskitetyn johdon tarpeellisuuden, hyväksyivät vain keskittymättömän, löyhän joukkoliikkeen ja keskittymättömän joukkojohdon. Kielsivät myöskin kapitalistisen valtiovallan merkityksen luokkataistelussa ja taistelun sitä vastaan tarpeettomaksi. Sanoivat että se menettää merkityksensä kun työläiset järjestäytyvät teollisuuksittain. He hylkäsivät myöskin tykkänään poliittisen toiminnan. (Tämä käsitys on väärä. Työväenluokka tarvitsee tiviin keskitetyn poliittisen johdon taisteluittensa johtajaksi. Käsitys valtiovallasta on myöskin väärä, valtio on "luokkaherruuden elin, elin jolla vallassaoleva luokka sortaa toista luokkaa", ja taistelun päävoimat on juuri kohdistettava sitä vastaan).

S. S. Järjestö oli sosialistipuolueen mukana aina v. 1919, joka oli opportunistinen ja hyväksyi ja ajoi vain puhtaasti parlamentaarista toimintaa, joka sellaisenaan on harha työväenliikkessä. Radikaalinen ryhmä vajosi syndikalismiin ja synnytti Amerikan suomalaisten keskuuteen syndikalistisen liikkeen, joka on yhtä suuri harha kuin edellinenkin. Tänäpäivänä se taistelee kaikkia vallankumouksellisen työväenliikkeen pyrkimyksiä vastaan.

v. 1919 hajaannus

V. 1919 tapahtui uusi hajaannus Amerikan suomalaisessa työväenliikkessä. Sosialistipuolue joka oli ollut vaikuttavana tekijänä Amerikan suomalaiseen työväenliikkeeseen, maailmanscdan syttyessä sen jatkuessa ja sen jälkeen ryhtyi täydellisesti ajamaan kaikissa maissa maansa porvariston asiaa. Samaten myöskin Amerikassa. Se on sulautunut kiinteäksi osaksi Amerikan imperialismin kcneistösta ja ajaa sen etuja erehtymättömästi Amerikan työväenluokkaa vastaan.

Sosialidemokraattisen liike hajosi maailmansodan jälkeen niitten suurien yhteiskunnallisten tapausten vaikutuksesta, jotka se toi mukanansa pirstaleiksi. Venäjän vallankumouksen voitto ja eri maissa käydyt vallankumousyritykset ja niitten antamat kokemukset nostivat sosialidemokraattisen liikkeen rannoista tilalle uuden ja se oli KOMMUNISTINEN LIIKE. Se oli Kommunistinen Kansainvälinen. Venäjän vallankumouksen voitto ja vallankumouksen hyökyaallot Euroopan maissa vaikutti tänne Amerikaankin. Se selvitti suurimmalle osalle Amerikan suomalaisille työläisille ns. harhat joitten mukana se oli kulkenut pitkät ajat. Laajat työläisjoukot ympäri maailmaa omaksuivat sen omakseen. Se tempasi mukaansa suuren osan meitä Amerikan suomalaisia työläisiäkin, huolimatta mihin ryhmään me kuuluimmekaan. S. S. Järjestössä syntyy uusi suuntataistelu ryhtyäkö mukaan kommunistiseen liikkeeseen, vai ollako edelleenkin sosialidemokraattien matkassa. Se puoli voitti että hylätään sosialidemokraattinen liike ja mennään kommunistisen liikkeen matkaan. Käydään kiivasta taistelua ja tuloksena oli, että S. S. Järjestön virallinen johto ja sen mukana valtavan suuri enemmistö yhtyy kommunistiseen liikkeeseen, vain pieni murto-osa idän valtioissa Raivaajan johdolla jää sosialistipuolueeseen. Raivaajan kontrollista käydään kiivasta taistelua. V.1920 Raivaajan vuosikokouksessa nämä kaksi suuntaa törmää mitä kiivaimmin yhteen. Osakkeenomistajien suuri enemmistö on sosialistipuolueesta eroamisen kannalla ja tehdä Raivaajasta myöskin kommunismin periaatteita ajava lehti, samaten kuin muistakin lehdistä. Raivaajan johtokunta ja toimitus on sosialistipuolueen kannalla, turvautuvat polisivoimaan ja poliisien avulla valtaavat kokouksen käsiinsä. Poliisit käyttävät kapuloitaan ja ajavat osakkeenomistajat enemmistönä pois kokouksesta. Poliisinujaa käyttäen, Syrjälän johdolla, vähemmistö valtaa Raivaajan enemmistöltä.

Samaan aikaan käydään suuntataistelua myöskin I.W.W:ssä. Venäjän vallankumouksen opetukset olivat herättäneet monet työläiset jotka, kuuluivat I.W.W.-liittoon näkemään että I.W.W.-liitto kulkee väärällä tiellä ja vaatii I.W.W.liittoa rakentamaan läheiset suhteet Kommunistisen Internationalen kanssa ja yhtymään Punaiseen Taloudelliseen Internationaleen. Taistelu ei saa siitä virikettä kun sen olisi tullut saada, syystä että I.W.W. liiton johto, sen julkisuusvälineet, niin Industrialisti kuin englanninkieliset. kin lehdet ovat taantumuksellisten ainesten käsissä, jotka taistelevat Venäjän vallankumousta ja kommunismista liikettä vastaan. Heiltä kyetään sulkemaan kaikki julkisuustiet. Ja ottaen vielä huomioon sen, että I. W.W:n johtavilla paikoilla oli silloin suuri joukko kapitalistiluokan urkkijoita, jotka myöhemmin paljastuivat. Tuloksena siitä oli, että suurin osa parhaimpia I.W.W.-liiton jäseniä yhtyy Amerikan suomalaiseen kommunistipuolueeseen, joka silloin oli maanalainen järjestö.

Tästä hajaannuksesta alkoi uusi ajanjakso Amerikan suomalaisessa työväenliikkeessä. Se aines ja ne työläisryhmät jotka silloin yhtyivät kommunistisen liikkeen matkaan ovat pysyneet uskollisena työväenluokan taisteluille ja tinkimättömästi seuraavat "kansainvälisen työväenliikkeen pyhiä periaatteita", Kommunistisen Internationalen ja Amerikan Kommunistipuolueen johdolla, jollekka "kansainvälisen työväenliikkeen pyhien periaatteitten pohjalle" se alkujaan on perustettu.

Sosialidemokraattien ja I.W.W.-liiton rippeet ovat vajonneet yhä syvemmälle taantumukseen ja porvariston asiaa ajamaan, luokkaruhan ja sovittelun tielle.

I.W.W.-liiton rappeutumiseen yhtenä syynä oli myöskin se, että niin sanotussa, 166 jutussa v. 1917 Chicagossa sen parhaimmisto johtajaaines tuomittiin kymmeniksi vuosiksi vankiloihin, se kesytettiin, johto jäiden taantumuksellisten ainesten käsiin.

Uudelleenjärjestely

Amerikan Kommunistipuolueen tultua julkiseksi puolueeksi 1923, liitettiin S. S. Järjestö siihen kokonaisjärjestönä, joka oli siihen saakka toiminut itsenäisenä v. 1919:sta kokouksesta saakka, lukuunottamatta noin vuoden aikaa, jolloin se kuului niin sanottuun Labor Alliansiin, joka oli julkinen järjestö, Kommunistipuolueen maanalaisena olon loppuaikoina. Aina uudelleen järjestelyyn saakka Amerikan Kommunistipuolue oli kokoonpantu 18:sta eri kielijärjestöstä jotka olivat perintönä scsialidemokraattiselta ajalta Puolue oli periaatteellisesti Kommunistinen, mutta järjestörakenteeltaan sosialidemokraattinen. Selvä oli että tämäinen ristiriita periaatteen ja järjestömuodon välillä ei voinut pitkälle jatkua. Se oli välttävä niin kauan kun puolue oli etupäässä kasvatus- ja agitatsionijärjestö. Mutta mikään luokkataistelupuolue ei voi rajoittaa yksinomaan kasvatus- ja agitatsionijärjestöksi. Kaikkein vähemmän Kommunistipuolue. Kommunistipuolueen tehtävänä on osallistua kaikkiin työväenluokan taisteluihin. Sen täytyy tulla kykeneväksi, osallistua ja antaa johto työväenluokan taloudellisille ja poliittisille taisteluille vastatakseen työväenluokan vaatimuksia ja tarkoitusperäänsä.

Kommunistisen Internationalen maailman konferenssi oli jo päättänyt, että kaikkien maitten kommunistipuolueet on järjestettävä työmaa ja katusolujen pohjalle. Tätä päätöstä alettiin toteuttaa Yhdysvalloissa 1925. Vanha sosialidemokraattiselle ja federatsionistiselle pohjalle perustuva järjestömuoto häivytettiin ja tilalle rakennettiin työmaa ja katusolut puolueen perusyksiköksi. Tämä oli käänne puolueen historiassa, se muuttui agitatsionijärjestöstä taistelujärjestöksi. Tästä syystä S. S. Järjestö jouduttiin entisessä muodossaan lakkauttamaan.

S. T. Järjestö

S. T. Järjestö perustettiin 1927. Kommunistipuolueelle läheiseksi sympaattijärjestöksi, tekemään vallankumouksellisen luokkataistelun kasvatus- ja valistustyötä Amerikan suomalaisen työväestön keskuudessa "estääkseen niitä vajoamasta valkosuomalaisten pikkuporvarien ja kirkollisten kaikenlaisiin seuroihin". Siinä on otettava huomioon, että tähän aikaan oli niin sanottu kapitalismin tilapäinen vakiintumiskausi ja se "että tuhansista Amerikan suomalaisista raskaamman teollisuuden työläisistä oli tullut korkeita ja parempipalkkaisia ammattilaisia, jopa lukuisia pikkuporvareitakin ja tällä taloudellisen aseman muutoksella oli suuri vaikutuksensa aatteellisiin katsomuksiinkin. Tämä aseman muutos oli suuresti vaikuttamassa siihen pikkuporvarillistumiseen mikä oli havaittavissa siinäkin osassa, joka on pyrkinyt seuraamaan kommunistista liikettä". Se synnytti myöskin pessimistisyyttä ja kylmäkiskoisuutta sekä luopuruutta vallankumouksellista työväenliikettä kohtaan. Oli siis välttämätöntä että perustettiin joukkojärjestö S. T. Järjestö tekemään agitatsioonia ja kasvatustarkoituksessa vetämään suomalaisia työläisiä lähelle kommunistista liikettä ja estämään niitä vajoamasta porvariston joukkoon.

Venäjän vallankumouksen innostus oli tuonut kommunistisen liikkeen mukaan paljon sellaista ainesta ja varsinkin entisen johtajistoaineksen, jotka olivat sosialidemokraatteja ja jotka eivät vuosienkaan varrella ole voineet sulautua kommunisteiksi. Aina uudelleen järjestelystä saakka on käyty taistelua "pinnan alla". Tämän entisen johtajistoaineksen taholta on pyritty taistelemaan kommunistista liikettä vastaan, eroon siitä ja takaisin sosialidemokratiaan. Uudelleen järjestelyn aikana selvemmät niistä jo paljastivat itsensä kuten Askeli, Boman, Aine y.m. Heidät sen syyn takia jouduttiin eroittamaan pois niistä tehtävistä joissa he olivat lehtien toimituksista, puhujien tehtävistä y.m. Mutta asia ei vielä sillä ollut selvä. Samanlaista ainesta jäi edelleenkin puolueeseen ja järjestöön, jotka salaisesti pyrkivät hajottamaan kumpastakin. He odottelivat vain tilaisuutta milloinka voistvat nostaa julkisen tappelun. Tämän yrityksen he tekivät New Yorkin aluekokouksen aikana 1928. Sulkasen johdolla, mutta tulivat lyötyä takaisin kommunistiselle liikkeelle uskollisten ainesten taholta. Järjestön Detroitin edustajakokouksessa Sulkasen mukana eroitettiin sitten siitä syystä useampia muitakin pois Järjestöstä. Mutta asia ei ollut vieläkään selvä. Samanlaista ainesta jäi edelleenkin järjestöön ja puolueeseen. He ryhtyivät uudelleen mobilisoimaan voimiaan ja järjestämään hajaannusta, vallatakseen Järjestön ja Työmiehen käsiinsä. Alotteen tässä otti Superiorin, Wis., työväenyhdistys. Syntyi hirvas taistelu näitten luopuriaineksien ja kommunistiselle liikkeelle uskollisten ainesten välillä. Suuret joukot kiitettävällä tarmolla nousivat puolustamaan Järjestöä ja Työmiestä ja forjuivat valtausyrityksen. Taistelu siirtyi osuustoiminnalliselle rintamalle ja on yhä edelleenkin käynnissä. Tässä taistelussa osuustoimintarintamalla luopuriainekset ovat menestyneet pitemmälle kuin mulssa yrityksissään, syystä että heidän käsissään oli Keskusosuuskunnan aparaatti jonka avulla he taistelua käyvät. Luopurit Halonen, Rönni ja Koski johtaen taistelua.

Tähän on syynä myöskin se, että osuustoimintaliikkeen jäsenistö muodostuu hyvin sekavista aineksista, ollen siinä mukana suuressa määrässä I.W.W:läistä, vanhoillista pikkuporvarillista ja kirkollistakin ainesta, jotka ovat aina olleet vihamielisiä kommunistiselle liikkeelle. Heidän keskuudessaan on ollut verrattain helppo nostaa "Kommunistikauhua". Tällaisiin aineksiin heidän voimansa nojautuukin.

Luokkatietoinen aines osuustoimintaliikkeessä, on taistellut ja taistelee edelleenkin kommunistipuolueen ja järjestömme johdolla urhoollisesti ja voidaanpa nyt jo sanoa hyvällä menestyksellä näitä luopureita vastaan.

Taistelu osuustoimintarintamalla kiertyy kahden periatteellisen katsomuksen ympärille: nimittäin, luokkatietoinen aines taistelee vallankumouksellisen **luokkataistelulinjan puolesta.**

Luopurien tunnuslauseena taas on: Osuustoiminta puolueettomaksi, puhtaasti pisneslaitokseksi.

Varma tosiasia on se että: **"Ainoastaan herjumaton ja luja uskollisuus työväen vallankumouksellisen liikkeen periaatteille ja liikkeelle voi pelastaa työväen osuustoimintaliikkeen niin äärteellisestä kuin aineellisestikin vararikkontumisesta."** (K. I:n kirje).

Loppulause

Kun katselemme tätä Amerikan suomalaista työväenliikettä niin on se kulkenut monien vaiheitten lävitse. Se on antanut meille monia hyviä poliittisia opetuksia. Siinä on käyty jatkuvaa taistelua vallankumouksellisen työväenliikkeen puolesta, taantumuksellisia ja opportunistisia aineksia vastaan. Taistelu on joskus ollut kiivastakin. Terve luokkavaisto ja pyrkimys ymmärtää työväenluokan luokkataistelukysymyksiä ja siihen yhdistetty kasvatustyö ovat olleet tekijöitä että se on ilman suurempia harhapoluille poikkeamisia kyennyt kulkemaan vallankumouksellisen työväenliikkeen riveissä. Se on kyennyt tekemään suurin piirtein selvän pesäeron harhateille johtavista johtajistaan. Se on myöskin kyennyt kasvattamaan omasta joukostaan itsellensä toimitsijat.

Tänä päivänä jolloinka me elämme kolmatta aikakautta, kapitalismin yleismaailmallista kriisiä, uusien työväenluokan taisteluitten kynnyksellä, uuden vallankumousaallokon edessä ja uuden maailmansodan aattoa, on meidän tehtävämme yhä tinkimättömämmin yhdistää rivimme vallankumouksellisen työväenluokan taisteluriveihin — Kommunistipuolueen riveihin. Kavahtakaa luokkarauhan saarnaajia, sillä se tie vie turmioon. Työväenluokalla on vain edessään taistelun tie.

MATTI WICK.

Vancouver

Vaikka täälläkin Vancouverissa on suuret työttömäin joukot, niin jotkut joutuvat olemaan aina hyvinkin kiireellisessä hommassa. Tarkoitan — olemaan aina menossa yhteisten asiain eteenpäin viemisessä. Ja kun taikkensa yrittää niin valmista myös tulee. Niinpä nytkin marraskuun 8—9—10 p. tulee ne suuret **sovintojuhlat,** joista mainittakoon: 8 p. reräisevät tanssit hyvällä soitolla. 9 p. kokoillan kappale "Viimeinen rikos" 10 p. ohjelma- ja tanssi-iltama. Tanssitaan klo 2:teen yöllä. Katuu ken kaikki nämä lystit sivuuttaa poissaolollaan. Muuten seuratkaa ilmoitusta Vapaudessa vähän myöhemmin.

Sitten on iltama 30 p. marraskuuta. Vapauden kirjakauppa aijotaan tyhjentää näihin iltamiin, koska joka ovitiketin mukana lahjoitetaan ostajalle arvokas kirja. Sekin on muutteeksi mukavata, että jolloinkin saa jotakin lahjaksi. Jokainen halulla ottaa kirjan vastaan. Sinne mennään.

I.N.L. osaston kokouksessa 16 p. tk. valittiin uudet virkailijat 3 kuukaudeksi. Samassa tilaisuudessa saimme 1 uuden jäsenen, t Vähäkangas tuli joukkoomme aikoina on Sointulasta kaupunkiin perheitä, ja ovat nät tulleet muuttokortilla toon, niin että aina joukko kasvaa. Vaikka on niitä naisliiton jäseniä, vanhempia niä, vetääntynyt syrjään "lepäämään". Toivotaan että kevään tullen heräävät ja mukaan toimimaan.

Nuorisoliiton elvyttämiseen tiin kirjeellä rahaa. Luovutimme ensi aikuun $10, lisää myöhemjos he sitä tarvitsevat.

Naisliiton kokoukset ovat nyt hän aikaa olleet illoilla, siinä tuksessa että saisimme perhe lijoita tulemaan mukaan, vaan emme yhtään uusia saaneet, tetaan kokousten pito taas kokous ja 3:s torstai työk kello 2 ip.

Venäjän 13-vuotis-vallankuu juhla lähestyy. Vapaus ilmestyy kein juhlanumerona, johon o onnentoivotuksia. Naisliitto tilata tätä numeroa 25 kpl. väksi. — Anni.

Rosegrove

S.J. osastomme kuukausikoko sa, joka pidettiin 12 p. lokak. osaston talolla, oli tyydyttävä sanottajia, vaikkakin olisi "ru ollut paljon suuremmallekin je.

Keskustelimme monesta tär kysymyksestä, esim. kollmai lakkotaistelun avustuksesta limme yksimieliseen päätökse panemme avustuskysymyksen toimeksi. Päätettiin lähettää $15 dollaria tähän tarkoitu myöskin keräyslistat ovat mässä, joten jokaisen tulisi roponsa tähän tarkoitukseen.

Canadan ranskalaisten työl lehden avustamiseksi päätettiin iltama 25

Työväen puolustus

A. E. Smithin matkaohjelma

anadan Työväen Puolustusliiton kansallinen toimeenpaneva komitea äättänyt lähettää Liiton pääsihteerin, toveri A. E. Smithin organi- ja rahankeräysmatkalle Canadan tärkeimpiin keskuksiin, hank- an rahallista avustusta käsillä olevia juttuja varten sekä elvyttä- Liiton yleistä rahallista ja organisatorista tilannetta.

overeitten kaikkialla kehotetaan avustamaan toveri Smithiä ja saat- an hänen kiertomatkansa mahdollisimman onnistuneeksi. Smith ilee:

kuun 27 p. Medicine Hat, Alberta.
" 28 p. marrask. 2 p:ään Calgary, Alberta. Yleinen puolustuskonferenssi pidetään sunnuntaina, marrask. 2 p., konferenssiin osallistuvat Liiton osastot ja liittoon kuuluvat työväenluokan järjestöt.
arraskuun 3 p. Canmore, Alta., osaston kokous ja yleinen kokous.
" 4 p. 12 p:ään Vancouverissa, Victoriassa, Nanaimossa ja Ladysmithissa. Puolustuskonferenssi pidetään, jos se on mahdollista. Kokouksia pitäisi järjestää kaikkiin paikkoihin, missä on Liiton osastoja.
" 13 p. 18 p:ään eteläisessä British Columbiassa ja Crow's Nest Passissa. Sunnuntaina 16 p. pidetään kokous Colemanissa, Alberta, ja samaksi päiväksi järjestetään puolustuskonferenssi joko Colemaniin tai Blairmoreen. Konferenssiin tulevat osallistumaan osastojen ja Liittoon liittyneiden järjestöjen edustajat sekä ylipäänsä Crow's Nestin työväen järjestöt. Konferenssista y.m. järjestelytöistä pitäisi Colemanin tovereiden huolehtia.
" 19 ja 20 p. Lethbridge, Alta.
" 21 p. Calgary, Alta.
" 22 p. 24 p:ään Edmonton, Alberta. Puolustuskonferenssi pidetään sunnuntaina.
" 25 p. Drumheller & Wayne, Alta.
" 26 ja 27 p. Saskatoon, Sask.
" 28 p. 30 p:ään Regina, Sask.
" kuun 1 p. Kipling, Sask.
" 2 ja 3 p. Brandon, Manitoba.
" 4 ja 5 p. Winnipeg, Manitoba.
" 6 ja 7 p. Fort Frances, Ont.
" 8 p. 11 p:ään, Fort William ja Port Arthur, Ont.
" 12 p. North Bay, Ont.
" 14 p. Sudbury, Ont.
" 15 p. Toronto, Ont.

Toverillisesti

ADAN TYÖVÄEN PUOLUSTUSLIITON TOIMEENPANEVA KOMITEA,

A. E. SMITH, pääsihteeri.

H. GURALNICK, organisatiosihteeri.

me viettää meille jätkille tuttua äitä", joskaan sitä ei ennen ole t näin aikuisin alkaa.

imä niinkutsuttu pätsäys on lo- kana huokeampi pussille kuin ne poorttitalojen runnareille. ja lihanpuolta saa metsästä. met työläiset täällä päin huo- at junkeloimisen keinon; pistä- tänkinsä pystyyn ja sitten met- . On muuten ikävintä, että mei- "kesäkämppäys"aikamme on kovin "viileillä" ilmoilla. ikuvaa taistelutarmoa! — Pal- ät.

Kirkland Lake

unnuntaina esitetään huvi- imä Pekan ponnistus. Silloin äkäämme kaikin haalille katso- n millälailla se Pekka oikein nistelee.

rsoliitto toimii naamiotanssit ntaina t.k. viimeinen päivä. innot parhaista puvuista. "Kie- " orkesteri soittaa. Haali koris- n erikoistavalla, kaularoippeita ttaan. Tulkaa kaikin näihin in kemuihin, sillä sen takaam- että lystit piisaa kello 1:teen — Valittu.

hyys on nykyaikaisen sano- htimiehen voima, selitti pää- ittaja alottelevalle uutisten ikijalle. Ei koskaan pidä käyt- kahta sanaa, kun yksi riittää. i mies noudatti neuvoa ker- ssaan ikävästä tapaturmasta ravalla tavalla:

Matti Muukkonen raapasi tuli- lla valkean, nähdäkseen oliko on säiliössä gasoliinia. Oli sitä. leski ja lapsia."

Tulihan tuo juttu silläkin ker- ksi.

o Ackte-Jalander oli kerran, sil- huimassa nuoruudessaan, "kuu- " laulajatarkin. Varsinkin Ber- yökapakoissa kuului hänellä erinomainen menestys. Esi- näissä yökapakoissa kuului- tapahtuneen tavallisen ihmisen että sanottuna kelteisillään, s.o.: ltisessa paratiisin aikaisessa pu- Että juttu silloisen Aino-nei- kelteisillään laulamisesta ei ole m, eikä monen muunkaan val- , siitä ovat todistuksena ne lu- korttikuvat, joissa laulajatar kuvattu "paratiisipuvussaan", ja on vielä tallella jälkimaailman koko joukko.

lleen muistelin, että tämä sa- en rouva oli se "Eeva", joka ti muutamia vuosia sitten Hel- ä pidetyissä sanomalehtimies- (porvarillisten) karnevaalinaami- "esi-ältimme" osaa. Rouva oli kin Berlinissä oloajoiltaan op- jonkunverran "pukeutumaan- sillä näissä naamiaisissa oli vanhan suomalaisen kym- nisen kokoinen silkkitilkku massa viikunanlehtenä. Muita hänellä ei ollut, lukuun- tta sieviä ranskalaisia kenkiä. kumlemma ollut enempää tar- kaan, sillä Helsingin Sano- tiitukset". Uuden Suomen "jo-

Militanttisen osuusväen suuri edustajakokous Superiorissa

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta.)

sellaiset osuuskaupat jotka ovat luokkataistelun kannalla ja toiseen sarjaan sellaiset osuuskaupat, joissa haloslaiset ovat pienenä enemmistönä, sekä kolmanteen sarjaan ehta haloslaiset osuuskaupat.

Luokkataistelun kannalla yhtenäisyyden tunnustavia vasemmistolaista osuuskauppoja haaraliikkeiden kanssa ilmoitettiin olevan 46, joiden jäsenmäärä lähes 10,000 ja kymmenkunta sellaista osuuskauppaa, joissa epäilemättä luokkataistelun kannalla yhtenäisyyttä edustava osuustoimintaväki ennemmin tai myöhemmin saavuttaa yhtenäisyyden luokkataisteluperiaatteiden mukaisesti. Kolmanteen sarjaan kuuluvissakin on paljon sellaisia osuuskauppoja, joissa on voimakas vasemmistosiipi ja joissa luokkataistelun kannalla olevien luku on jatkuvasti lisääntynyt. Lopuksi esitti tov. Marttila vasemmistokomitean tiliraportin, joka sellaisenaan hyväksyttiin.

Kommunistipuolueen tervehdys

Kommunistipuolueen 9 piirin piirisihteeri tov. Karl Reeve tervehti kokouksen edustajia kommunistipuolueen 9 piirin piirikomitean puolesta. Lyhyessä puheessaan hän osoitti kuinka tämä kokous monessa suhteessa muodostuu tärkeäksi historialliseksi tilaisuudeksi. Samalla osoittaen niitä tehtäviä mitkä luokkataistelun kannalla olevalla osuustoimintaväellä ovat edessään ja joita varten tulee tässä kokouksessa järjestäytyä.

Tov. John Miller muutamalla sanalla selosti mainarien järjestämistyötä painostaen uniotoiminnan tärkeyttä ja kuinka osuustoimintaväestön joka hyväksyy luokkataistelun tien tulee ryhtyä käsikädessä avustamaan mainareiden järjestämistyötä ja samalla saada yhä suuremmat järjestyneiden työläisten joukot osuuskauppojen kannattajiksi. Kehoitti edustajia ottamaan T.U.U.L:n keräyslistoja mukaansa ennenkuin lähtevät kotipaikoilleen. Päätettiin ottaa päivällisloma.

Yleiskeskustelu

Päivällisloman jälkeen ryhtyi puhetta johtamaan tov. Matti Tenhunen. Konferenssille esitti tervehdyksiä vielä Kommunistipuolueen keskuskomitean ja S. T. J:n edustaja tov. H. Puro; Ylä-Michiganin naisihteeristön puolesta tervehdyksen esitti toveritar Ida Raivio; Työmiehen toimituksen tervehdyksen tov. D. Heino; Kommunistisen Nuorisoliiton edustaja toveritar Kerttu Granholm, sekä toveri Ylijoki, Nowoodista, Mass. kertoi tervehdyksen idän valtioiden militanttiselta osuusväeltä.

Näissä tervehdyksissä uhkui voimakas ja innostava mieliala jatkamaan taistelua keskivaltioiden osuusrintamalla luokkataistelun kannalla olevan osuustoiminnan eteenpäin viemiseksi, lujittamalla yhteistoimintaa aatteellisesti ja organisatoorisesti.

Laajassa yleiskeskustelussa asetuttiin yksimielisesti kannattamaan toiminnassa olleen vasemmistokomitean toimintaa, sekä kannatettiin sellaista esitystä, että tämän komitean toiminta tulee saada entistä vaklintuneemmalle pohjalle. Kun toiminta on muuttunut jo hyvin laajaksi, että neuvontatyötä ei ole voitu läheskään suorittaa siinä määrin kuin olisi ollut vaatimuksia, painostettiin että tulee tarpeelliseksi asettaa toiminta sellaiselle perustalle, että voidaan muodostaa jo sellainen väliaikainen valistusliitto, jolle voidaan valita vakinaiset toimitsijat.

Kommunistipuolueen edustajan, tov. Puron antamasta raportista selvisi, että puolue tulee antamaan edelleenkin kaikkea tukea ja ohjausta vasemmistosiiven työlle osuusrintamalla, ja hän samalla esitti, että on tarpeellista muodostaa jo vasemmistolainen osuustoiminnallinen valistustyö sellaiselle pohjalle, että voitaisiin entistä tehokkaammin suorittaa valistustyötä ja taistella haloslaisia pettureita vastaan osuusrintamalla. Tämän vuoksi olisi syytä perustaa väliaikainen työläisten ja farmarien osuustoiminnallinen yhteysliitto, jonka ohjelman tulee perustua tunnuslauseelle: osuustoiminnallinen yhtenäisyys luokkataistelun pohjalle.

Valistusjärjestö perustetaan

Useita tunteja kestäneessä keskustelussa asettuivat kaikki edustajat kannattamaan ehdotetun valistusliiton perustamista, koska katsottiin että vasemmistokomitean toiminta entisessä muodossaan jäisi liian suppeaksi. On tarpeellista yhdistää yhteisen osuustoiminnallisen valistustyön piiriin koko maassa olevat vasemmistolaiset osuustoimintajoukot.

Yksimieliseksi päätökseksi tuli, että perustetaan **Työläisten ja Farmarien Osuustoiminnallinen Yhteysliitto** (engl. kielellä Worker's and Farmer's Co-operative Unity Alliance).

Tämän liiton johtokúntaan valittiin seuraavat toverit: Wm. Marttila, puheenjohtajaksi; Oskar Corgan, organiseeraajaksi; Walter Harju, sihteeriksi; sekä muiksi johtokunnan vakinaisiksi jäseniksi, Jack Vainonpää, Leo Mattson, Elias Ruhanen, Emil Salo, Wm. Lauri, John Rukkila, Hulda Setälä ja Matti Halberg.

Päätöslausuntoja

Ponsivaliokunnan tehtäväksi jätettiin laatia julistus tämän konferenssin nimessä, selostaen uuden valistusliiton merkitystä.

Valtiollisten vankien puolesta päätettiin laatia protestilausunto ja vaatia niiden vapauttamista Minnesotan ja muiden valtioiden vankiloista.

Duluthissa pidettävälle ulkomaalaisten työläisten puolustuskonferenssille päätettiin lähettää tervehdys.

Valko-Suomessa vainotuille kommunistiselle työläisille lähetetään tervehdys, sekä samalla protesti valkoselle hallitukselle.

Kommunistisen Internationalen osuustoiminta-osastolle päätettiin lähettää tervehdyssähkösanoma konferenssin nimessä.

Amerikan osuusliiton kokous

Konferenssin lopulla huomautti puheenjohtaja muutamalla sanalla, että Superiorissa on koolla Amerikan Osuustoimintaliiton konferenssi, missä miljoneeri Warbasse sekä luopiot Alanne, Halonen y.m. kokoontuvat täydessä sopusoinnussa, samaan aikaan kun etukäteen on ilmoitettu, että vasemmistolaisille jäsenliikkeille ei tulla tuossa kokouksessa antamaan edustusoikeutta, vaikka liiton säännöt edellyttää edustuksen antamisen jokaiselle jäsenliikkeelle. Tuossa taantumuksellisten kokouksessa ei tule niin ollen olemaan vasemmiston edustajia juuri ollenkaan ja tuon kokouksen kautta voidaan vain todeta, miten pitkälle haloslaiset ovat menneet yhteistoiminnassa miljoneeri Warbassen kanssa, joka on kaikkina aikoina tunnettu mustaksi työväen osuustoiminnan vihoiliseksi ja Neuvostoliiton parjaajaksi. Kaikesta huolimatta kokous päätti vaatia kaikille jäsenliikkeille täysiä edustusoikeuksia Am. osuusliiton kokouksessa.

253 edustajaa

Tämä historiallinen vasemmistolaisen osuusväen edustajain konferenssi, johon rekisteerautui 253 edustajaa, laski vankan pohjan luokkataistelua edustavalle osuustoiminnalliselle valistustyölle, ja suuri innostus vallitsi edustajain kesken, jotka monenlaiset taloudelliset vaikeudet voittaen olivat konferenssiin saapuneet laajoilta alueilta keskivaltioista.

Lopuksi laulettiin "Kansainvälinen", jonka jälkeen konferenssi päättyi. Illalliskokous jälkeen alkoi samassa paikassa osuustoiminnallinen valistustilaisuus, jossa esitettiin useita puheita ja muuta henkistä ohjelmaa. Nämä tilaisuudet antoivat voimakkaan sysäyksen edistysmielselle osuustoiminnalle koko maassa, lujittaen samalla yhteistoimintaa muiden työväenliikkeen haarojen kanssa.

TYÖVÄEN URHEILU

Urheilukirjo Suomesta

Fascistihallitus ja sosialipetturit tuhoamaan oppositiossa olevan työläisurheiluliikkeen

VOIMISTELUSEUROJENKIN OMAISUUDET SINETTIEN TAKANA. "MAANALAISIA" PAINIHARJOTUKSIA

Lapualaisroistojen ryhtyessä riehumaan tunnetulla barbaarisella tavalla Suomessa luokkatietoista työläisainesta kohtaan, suljettiin poikkeuksetta myös kaikki työväentalot ja kirjapainot. Niinpä joutuivat työväentaloilla toimineiden v.- ja u.-seurojenkin omaisuudet sinettien taakse. Mutta jo ennen tätä toimenpidettä ehkäistiin jo aikasin kevätkesällä kaikkien kommunistien hallussa olevien, TUL:sta erotettujen seurojen toiminta. Ei riittänyt se, että iltamain pito olisi katsottu "rikolliseksi" ja lapualaista hulikaanililkettä "häiritseväksi". Mentiin vieläkin pitemmälle: kielletiin kaikenlaisten urheilukilpailujen järjestäminen. Viranomaiset, pyydettäessä lupaa m.m. painikilpailujen järjestämiseen, selittivät naiviin tapaansa, saaneensa "korkeimmilta" määräyksen estää kaikenlaisten tilaisuuksien järjestämisen, olipa kysymyksessä vaikka suljetut jäsenten illanvietot. Sanottiin heillä olevan oikeuden tunkeutua vaikka perheissä järjestettyihin kekkereihin.

Tilanne tällä kertaa on suunnilleen samanlainen kuin luokkasodan jälkeen 1918. Silloinhan olivat myöskin kaikkien työläisseurojen omaisuudet takavarikossa. Puuttuu vain, etteivät niiden jäsenetkin ole vankileireissä nälkäkuoleman partaalla. Kymmentuhatlukuisina harhailevat työläisnuorukaiset ilman harjotussuojia ja -välineitä. Yksinpä yleisillä urheilukentilläkin tuntuu harjottelu uskaliaalta. Sillä varsinkin luokkatietoisinta urheiluainesta katsotaan kieroon lapualaisella verenhimolla. Taas niitä, joita luullaan saatavan porvarilliseen leiriin, kosiskellaan kaikilla konnankoukuilla.

Noskelainen TUL:n johto viettää nyt "riemupäiviään". Se on päässyt suunnittelemaansa päämäärään. Se on yhdessä fascistiroistojen kanssa tuhonnut oppositiossa olevan luokkatietoisten työläisten urheiluliikkeen. Se pääsi ensin mielinmäärin huseeraamaan TUL:ssa, väärentämällä liittoäänestyksen todelliset numerot. Se ajoi sen jälkeen liitosta pois kaikki epämieluiset ainekset, erottamalla pois kaikki vanhimmat ja elinvoimaisimmat seurat, kuten maailman kuulun Helsingin "Jyryn", Turun Veikot, Kotkan Riennon, Kuopion Riennon, Oulun Tarmon, jne., mainitaksemme vain työväen urheiluliikkeen, sen perustamisessa suurimman työn suorittaneet seurat. Ja heti työn tehtyään alkoivat edesvastuuttomat, liiton johtoon kiivenneet noskepuolueen määräämät johtajat ajojahdin, jonka tulokset nyt ovat näkyvissä.

Oppositiossa olevat työläis-urheilijat halusivat säilyttää hyvät suhteet kaikkiin eri maiden työläisurheilijoihin nähden. Niinpä Neuvosto-Venäjäänkin, jonka kanssa T.U.L:n johto rikkoi suhteensa, pitivät toverisiteitä. N.s. "Spartakiaadikisoihin", jotka Punainen Urheilu-Internationale järjesti Moskovassa pari vuotta sitten, kieltäytyi TUL:n johto lähettämästä osanottajia, jopa kieltäen ketään jäsenistään sinne osallistumasta erottamisen uhalla. Ja kun siitä huolimatta lähti joukko valio-urheilijoita kisoihin, erotti johto heidät kaikki liitosta ja niiden mukana seurat, jotka kieltäytyivät tottelemasta liiton määräystä: erottamaan seuroista sellaiset "rikolliset".

Kuten kirjeemme alussa olemme maininneet, ovat sosiallifascistit T.U.L:ssa saaneet liittolaisen. Oppisitiossa oleva työväen urheilulliike on lyöty. Sen jäsenet kiertelevät omistamiensa harjotussuojien ympärillä, saamatta minkäänlaista tilaisuutta harjotteluun ja kilpailemiseen. Vuosien ja kymmenien aikana tottumaansa fyysilliseen harjotteluun ei heillä ole tilaisuutta. Aivan samalla tavalla kuin Suomen muukin luokkatietoinen työläisaines, odottaa urheilussa terästynyt nuoriso synkkien taantumuspäivien alla tilaisuutta yhteistyöhön luokkansa hyväksi.

Mutta kerrotaan myöskin, että useita oppositsioniliikkeeseen kuuluneita, parhaimpia kilpailumiehiä, olisi muuttanut porvarilliseen leiriin. Porvarilehdet ovat jo virallisestikin maininneet nimiä, jotka olisivat muuttaneet.

Lähtemättä tässä nimeämään lähemmin ylilolkanneita, voimme kuitenkin todeta, että sellaisia on tapahtunut. Mutta kajoamme eräässeen seikkaan, joka on ollut tekijänä mainituissa tapauksissa. Kuten hyvin tunnetaan sielläkin Atlannin takana, vallitsee Suomessa tällä kertaa suunnaton työttömyys kaiken muun kurjuuden lisäksi. Työmailla harjotetaan kiihkeää painostusta luokkatietoista ainesta kohtaan. Talvi, joka on tulossa, uhkaa useassa tapauksessa työläisiä nälkäkuolemalla. Kun ajattelee minkälaisessa terrorissa tällä erää eletään täällä lupualaisten taholta, käsittää varsin hyvin ne syyt, jotka ovat omiaan vaikuttamassa "siirtymisiin" porvarillisten joukkoon. Sillä tunnettuahan on, että porvarilliselta taholta on kalasteltu kaikkina aikoina, niin kauan kuin työläisurheilua on ollut, sen parhainta kilpailuainesta. Tiedetään suuria summia maksetuksi huippukyvyistä. Puhumattakaan "hyvistä" työpaikoista ja niissä myönnetyistä vapaista harjotteluajoista.

Ja sosialifascistien kynnet ovat myös vainottujen työläis-urheilijoiden niskassa. Liiton johto on kieltäytynyt ottamasta takaisin liittoon erotettuja seuroja. Se ei salli yksityisten jäsentenkään muuttavan, liittoon kuuluvien seurojen kautta, vaan vaatii, että kukin jäsen tulee katuvaisena ja nöyränä suoraan liiton johdolta anomaan pääsyä takaisin. Se pelkää ensiksikin, että seurat, jotka tulisivat takaisin, häiritsisivät heidän tunnelmallista rauhaansa ja toiseksi haluaa johto seuloa jokaisen yksityisen pyrkijän, onko siitä ja siitä enää pelkoa uuden oppositon synnyttämiseen. Näin pyrkii TUL:n johto toisin sanoen nujertamaan koko oppositiossa olleen aineksen ja lyömään yhdessä lapualaisroistojen kanssa maan tasalle yhtenäisyyden kannalla olleen työväen urheiluliikkeen Suomessa.

Onnistuvatko lapualaiset ja sosialifascistit tässä, on tulevaisuuden kysymys. Kaikki riippuu siitä, kuinka kauan moista terroria suvaitaan työväenluokan taholta. Ja vaikka joitakin yksityisiä heikkoja luonteita onkin mennyt porvareiden ja noskelaisten leveään syliin, eivät suuret työläisurheilujoukot ole sitä tehneet, eivätkä tule tekemään. Vaikka urheilijat ovatkin useimmassa tapauksessa pinnallisesti yhteiskunnallisista kysymyksistä ajattelevaa väkeä, on heillä kuitenkin siinä joukossa, joka on lähtenyt rehellistä luokkataistelun tietä kulkemaan niin paljon moraalia, että voivat heittää urheiluvälineensä ja harjottelunsa tuoonnemmaksi paremmin aikoja varten. Liike, joka voimakkaana lähti vyörymään varmaa päämääräänsä kohden ei pysähdy puolitiehen.

Eikä urheilu ole luokkataistelijalle elämäntehtävä. Työläisurheilija voi heittää kilpailemisen sikseenkin, kun tarve vaatii. Se voi pitää ruumiinsa kunnossa, vaikka se onkin "kiellettyä" kuten tällä kertaa Suomessa. Sen on totuttauduttuva "illegaaliseen", maanalaiseen harjotteluunkin, kuten Suomen parhain taistelujoukko viimeisen vuosikymmenen aikana on saanut tehdä. Ja niinpä kerrotaankin, että muutamilla paikkakunnilla harjottelevat m. m. painijat, jotka ovat onnistuneet siirtämään mattonsa parempaan talteen ennen talojen sulkemista, "maanalaista" painiskelua. Ovat kertoneet pitävänsä itsensä kunnossa porvariston ja sosialifascistien kiusallakin ja antavansa taas, kun aika tulee, näytteen työläisurheilun korkeasta tasosta.

Työläisurheilu elää, se ijäti elää! Se on heidän tunnuksensa.

AMATÖÖRI.

Naisten ja Tyttösten

Ilta-Leninkejä

Erikoisesti hinnotettu tätä loppu viikkoa varten

$15.95

Leningit ovat valmistettu moire silkistä, vaalean kretliinin, vaalean punasen, sinisen, mustan ja vihreän värisiä. Juuri ostettu ja saapunut varastoomme, teidän tarkastustanne varten. Kokoja naisille ja tyttösille. Ehdottomasti parhain saatavissa oleva arvo, iltaleningeissä.

Erikoismyynti Flat Crepe

Leningeille

Kokoja naisille ja tyttösille. Nämä kauniit ja muodikkaat leningit ovat erikoistarjouksena. Tulkaa katsomaan niitä.

$5.75

KATSOKAA MEIDÄN TURKKI-VARASTOAMME

GLUCKSTEIN'S

LIMITED

"NAISTEN KAUPPA"

Johnson Block Durham Street

Leveän leivän kaupunki

Kirj. A. NEVEROV

5.

Mishka toimitti heti kaksi asiaa: sai selvän Tashkentin tiestä ja pyysi leivänpalan toveri puna-armeijalaiselta. Kaikesta pitää hänen itsensä huolehtia. Ei ole leipää eikä rahoja ja Serjosakin on kovin tottumaton. Häntä täytyy kohtapuoleen vähän ruokkia, ettei vallan voimiltaan uupuisi. Mishka oli pistänyt kannikansa taskuun, hän aikoi siitä puraista kerran pari.

— Hänelle annan minä vain oikein vähän, vähät minä hänestä välittelen. Sittenpähän tuo maksaa.

Hän tahtoi aivan heti juosta kojun luo, mutta hänen silminsä sattui sähkölennätinkone ikkunalla. Sepä vasta mielenkiintoinen kapine! Siitä ryömi valkoista nauhaa, ja mies naputteli sitä sormellaan. Toinen mies jutteli torvi korvassa lankaa myöten. Mishka syventyi katselemaan eikä huomannutkaan, kuinka pisti leivänmurenen suuhunsa. Samassa hänen mieleensä muistui nälkäinen Serjosa-parka, ja omatunto alkoi soimata:

— Miksi söit sen?

Hän juoksi sinne, minne oli jätänyt Serjosan, häntä ei siellä ollutkaan. Tämä sama kojuhan se oli, yksi-ikkunainen ... vai olisiko ollut toinen, oli kuitenkin sen näköinen. Mitä? Oliko hän eksyksissä? Hän kääntyi menemään toiselle puolelle — tuli pellolle. Olkikasa hohti valkoisena, kuu oli juuri mäen takana ja katsoi Mishkaan. Ei näkynyt ihmisiä. Asemalla paukuteltiin vasaralla, ja joku itki hiljaa ojassa. Hän meni lähemmäksi, ojassa istui vaimo lapsineen. Heidän keskellään oli lekko sammumaisillaan. Eukon hiukset olivat takussa. Hän nyökytteli päätään ja puheli kuin itsekseen:

— Lapsikullat, mihin me joudummekaan?

Mishkan mieleen juolahti:

— Mihinkä minä joudun?

Hän palasi asemalle ja huuteli. Lähikylän koira kävi haukkumaan.

— No, jo on kapine! Mistä etsisinkään?

Eikä voi jättääkään häntä: yhdessä luvattiin kulkea ja valat vannottiin.

— Tomppeli sentään! Yksin olisi parempi matkustaa.

Mishka istuutui asemarakennuksen edustalle ovien luo ja vaipui ajatuksiinsa. Istui, istui, silmät aikoivat painua kiinni. Hän avasi ne, ne sulkeutuivat jälleen. Muistui mieleen Serjosa, hän huokasi.

— Mihin tuo olikaan kadonnut? Aamulla kai löytyy.

Mishkan pää putosi polville. Hänen ruumiinsa alkaa kohota, hän aivan kuin lentää siivillä, yhä korkeammalle kohoaa.

Äiti huutelee maasta:

— Putoat, Mishka hyvä, mihin sinä kiipesit?

Jashka veikko ampui puupyssyllään kyyhkysiä. Kun laukaisee, putoaa kyyhkynen. Taas kun laukaisee, jälleen kyyhkynen. Hän ampuu kymmenkunta, pujottaa ne nuoraan ja alkaa takoa nällä kyyhkysillä Mishkaa päähän.

Mishka suuttuu, tahtoo löydä Jashkaa, mutta hänen edessään onkin — sotamiespyssyineen.

— Ei saa makailla täällä!

Koiran rakki kulkee ohitse ja haistelee ilmaa, katsahtaa ovelle päin ja menee varpaisillaan edemmäksi. Muuan mies astuu hatuttomin päin ulos.

— Mitäs siinä palelet, poika?

— Nukuttaa kovin, setä.

— Mihin matkustat?

— Tashkentiin me Serjosan kanssa, mutta hän hävisi.

— Mene kolmanteen luokkaan nukkumaan.

Mishka meni kolmanteen luokkaan. Täälläpä oli niin väkeä, ettei ollut jalansijaa, yhtenä läjänä makasivat. Yläpuolella oli höyryä kuin saunassa ikään, ja höyryn keskeltä kuului itkua, syljeskelemistä ja aivastelua. Joku äijä ryömi ravun tavoin taaksepäin. Hänelle kiroiltiin, hän vain ryömi.

— Mihin pirut sinua oikein lennättävät?

Mishka kolhaisi jotakuta jalallaan päähän. Pää kohosi ja karjaisi:

— Mitä ravaat siinä?

— Etsin Serjosaa.

— Taidat olla roisto, sinä?

Joku myöskin huudahti:

— Ajakaa hänet ulos, varastaa vielä jotakin.

Mishka oli kulkenut toiselle puolelle huonetta, Sarjosaa ei ollut siellä. Hän kulki toiselle suunnalle ei kä sielläkään ollut Serjosaa. Aivan kuin veden pohjaan painunut. Täytyy hänet löytää kun yhdessä tehtiin lupauksia. Mishka työntäytyi perimmäiseen nurkkaan, Serjosa siellä käpertyneenä istui ja nukkui.

— Hei, sinä kadonnut lammas! Serjosa-raukka avasi silmänsä eikä ymmärtänyt mitään. Oli kuin Mishkan ääni, eikä kuitenkaan Miskan. Kasvot olivat kuin Mishkan, pää ei näyttänyt sittenkään Mishkan päältä. Mishka riuhtalsi jälleen kädestä.

— Herää jo! Sinähän se olet, vaivoin sinut löysin. Miksi juoksit pois sieltä?

— Peloitti kovin.

— No jo olet pelkuri. Luuletko olevasi metsänkorvessa. Minua et sinä totellut. Jospa olisitkin jäänyt yksin, — olisi se ollut omiaan sinunlaisellesi. Elhän niin sovi menetellä! Senkin tomppeli! Kun kerran on luvattu yhdessä matkustaa, täytyy ollakin yhdessä.

Serjosa nyrpisteli nenäänsä loukkaantuneena ja hieroskeli nyrkillään silmiään.

— Ole jo, älä vetistele, en suutu. Vastedes vain älä niin tee. Taisit nukkuakin.

— Minun on nälkä.

Mishkan oli myös nälkä. Hän nuolaisi huuliaan kielellään ja tuumi:

—Ristinä tuo on.

Ääneensä hän virkkoi:

— Jopa olet merkillinen, Serjosa, et osaa kärsiä! Mistä minä nyt noin vain leipää otan! Kun saavumme Tashkentiin, syömme mahan täydeltä. Ja jos sinä saat vähän, annan oman osanikin sinulle, elhän minun ole sääli.

Hänelläpä itsellään oli kotoa tuotu ruoholeivän pala, hän tahtoi vain piilotella sitä. Sääli oli tovera, eikä itsellekään tahtonut saattaa pahaa mieltä. Hänhän, Mishka, puuhasi joka paikassa, hänenhän oli enemmän ravintoa saatava.

Hän muisti sopimuksen tasaamisesta ja suuttui vallan. Sopimus kun sitoi sekä kädet että jalat! — parempi olisi ollut olla tekemättä koko sopimusta. Hän veti palasensa esiin ja taittoi murusen:

—Ota, joskus maksat takaisin. Nyt olet sils saanut minulta kaksi palaa. Mutta missä sinun laukkusi ja tallukkaasi ovat?

— Sinne ne jäivät.

— Hölmö! Mihinkä nyt leipäsi panet?

Serjosa kääntyi syrjään.

— En minä menekään Tashkentiin.

— Miks'et?

— Kovin on kaukana.

— Entä mitenkä kotiin menet?

— Hiljaa kävelen.

— Mene vain, jos et pelkää. En pidä sellaisista tovereista, jotka jänistävät. Kerta kaikkiaan joko matkustaa tai ei.

Kauan aikaa he olivat vaiti.

Joku huusi unissaan höyryn keskeltä:

— Nyt se lähti, lähti se! Meidän juna lähti!

Vieressä loikova mies, jolla oli tavattoman iso, pörröinen pää, sanoi jollekulle:

— Kaikki me kuolemme. Jalkani alkavat turvota.

(Jatket.)

Valmistettu Canadassa

Pyytäkää vapaa keitto-ohjekirja

CARNATION CO. Limited

Aylmer, Ontario

Erikoisen hyvä maito saatavissanne käytännöllisellä tavalla.

Turvallinen maitolaji

"Tyytyväisistä lehmistä"

Kananhoidossa vältettäviä erehdyksiä

Kuka tahansa ei pysty hoitamaan kanafarmia, siinä tarvitaan koko paljon tervettä järkeä ja yksityiskohtien tarkkaa valvontaa

Jos aikoo antautua kananhoidon alalle ja minkään vertaa siinä onnistua, on heti alussa käsitettävä, että siinä asiassa on aivan välttämätöntä tarkoin perehtyä moninaisiin yksityisseikkoihin, ja että tämä homma on heti asetettava kannattavalle pohjalle ja johdettava puhtaasti liikeperiaatteiden mukaan. Niinkuin kaikilla muillakin liikealoilla, on tähänkin uhrattava joku määrä pääomaa, aikaa ja työtarmoa. Kananhoitajan henkilökohtaiset ominaisuudet ovat yhtä tärkeät tekijät kuin hänen tietonsa kanalintujen rakenteesta, ominaisuuksista ja luonteesta. Hänen pitää olla kykenevä suorittamaan tehtävänsä suunnitelmallisesti, säännöllisesti ja täsmällisesti, hätiköimättä ja viivyttelemättä. Samoin on hänen oltava väsymättömän valpas yksityiskohtien vaarinottaja. Näiden ominaisuuksien ohessa tarvitaan vielä runsaasti käytännöllistä älyä ja mitä enemmän liikemieskykyä, sitä parempi. On aina pidettävä mielessä erään etevän kanamiehen sana: "kananhoitaja tulee saamaan palkkansa huonoimmin tehdyn päivätyön jälkeen, mitä hän vuodessa tekee kanalassaan". Henkilökohtaisten ominaisuuksien lisäksi ovat menestymisen perus-edellytyksinä: hyvärotuinen, korkeatuottoinen kanakanta, hyvät suojat ja kaikin puolin parhaat menettelytavat. Tämän kirjoittaja — Canadan kokeneimpia kanahoitoviraikailijoita — kertoo kerran kuulleensa muutamain miesten keskustelevan erään toverinsa kohtalosta, hän kun oli epäonnistunut, polonen, suorastaan kaikissa yrityksissään mihin oli ryhtynyt. Kysymys oli, mitä he voisivat tehdä auttaakseen hänet taas jaloilleen. "Hommataan sille kanararmi, sitähän kuka tahansa osaa hoitaa", ehdotteli yksi toverelsta. Se tehtiinkin. Miehelle hankittiin kanafarmi, ja hän epäonnistui siinä yhtä huonosti kuin kaikissa entisissäkin yrityksissään — ainoastaan siitä syystä, että hän, niinkuin ystävänsäkin, ei käsittänyt sitä liikealaksi, ja liikemieheksi hän kertakaikkiaan ei kelvannut.

Moni on aloittanut liian suuressa mittakaavassa liian pienellä kokemuksella. Ovat kiirehtineet tienaamaan suuria rahoja nopeasti, lisänneet muniaan ennenkuin ne on munittu, ja poikasiaan ennenkuin ne on haudottu. Toiset ovat yrittäneet enemmän kuin mihin heidän varansa riittivät, aina samasta syystä: etteivät ole oivaltaneet kananhoitoa varsinaiseksi liikkeeksi. Nämä ja muut erehdykset ovat aiheuttaneet monta epäonnistumista, ovatpa vaikuttaneet senkin, että kananhoitoa on ruvettu pitämään kovin epävarmana alana, jolle kenenkään ei pitäisi antautua. On niitäkin, etupäässä farmeillamme, missä kananhoidosta oikeastaan luulisi olevan parhaat tulokset, sellaisia kananhoitajia, jotka ovat ikänsä kaiken pitäneet kanoja tietämättä, onko heille ollut siitä hyötyä vai vahinkoa — koska eivät ole siitä pitäneet minkäänlaista tiliä. Ovat siis tehneet saman virheen kuin niin monet liikeyrittelijät, jotka ovat epäonnistuneet: eivät ole käsittäneet kananhoitoa sen arvoiseksi, että olisivat välttäneet pitää siitä oikeaa tiliä. Sitä on pidettävä virheenä numero yksi. On huomattava, että jokaisella muullakin liikealalla on samoin virhe johtanut paljoa useampiin vararikkoihin kuin mikään muu syy. Liike on liikettä, olipa se mitä laatua tahansa, ja se on liikemenetelmien mukaisesti hoidettava, jos tahdotaan välttää häviötä.

Liian monessa tapauksessa ei ole välitetty kanarodun jalostuttamisesta, ei otettu huomioon, että se on yhtä tärkeätä kuin sarvikarjankin jalostaminen. Jotkut ovat unhottaneet, tahi eivät koskaan ole tulleet ajatelleeksi että haudontamunien valinta on mitä tärkeintä kananhoidon onnistumiselle, eikä sitä, että suunnitelmat tarkoituksenmukaisten haudontamunien hankkimiseksi on laadittava aikoja ennen kuin ne munat on munittukaan — sellaisten munien, mistä järkisyillä voi odottaa meikoisesta osasta syntyvän elinvoimaisia poikasia, joista kehittyy tyydyttäviä munijoita taikka lihakanoja tahi näyttely- tai siitoslintuja, mitä kulloinkin halutaan. Menestys riippuu aina siitä, että käytetään vankkojen ja elinvoimaisten kanojen munia (sellaisten, jotka eivät koskaan ole sairastaneet mitään vakavaa tautia) ja että ne ovat samaten vankkojen ja elinvoimaisten kukkojen polkemat, ja että molemmat ovat jalostetut sitä erikoistarkotusta varten, mihin poikaset aiotaan käyttää. Oikein paha erehdys tehdään, jos siitostarkotukseen käytetään lintuja, jotka ovat sairastaneet bakteerien aiheuttamaa valkoripulia. Olisi parempi kananhoitajalle, jos kaikki tuohon tautiin sairastuneet linnut kuolisivat kuin että niiden, kummaltakaan puolelta tuottamia munia joutuisi haudottavien joukkoon. Mainitusta taudista parantuneet linnut, näet, ovat aina bakteerien kuljettajia ja munien välityksellä siirtävät taudin niistä syntyviin poikasiin. Erehdystä on myös käyttää siitostarkotuksiin lintuja, jotka ovat sairastaneet mitään muutakaan tarttuvaa tautia, esim. kanatuberkuloosia (roup), jonka täydellisestä parantumisesta ei koskaan voida olla varmoja.

Englanninkielisillä on sananpartena, ettei miehestä voi saada gentlemannia ennenkuin kolmannessa polvessa. Yhtä monta, ja useampikin sukupolvi tarvitaan, ennenkuin saadaan jalostetuksi täyskelpoiset siitoslinnut. Usein tehdään se virhe, että munia pidetään liian kauan, ennenkuin ne pannaan haudottaviksi, ajattelematta, että hedelmöitetty muna vähitellen menettää elinvoimaisuuttaan munimisen jälestä; jokaisen päivän viivytys heikentää sitä. Monet ovat myös huolimattomia haudontamunien lopullisessa valikoimisessa. Niiden pitäisi olla mahdollisimman yhtäläisiä muodoltaan ja kooltaan, rodun keskitasoa edustavia; missään suhteessa muotovikaisia, heikkoja tai karkeakuorisia, liian pieniä tai liian suuria munia ei ole otettava haudottavaksi. Kun koetetaan saada munia haudotetuksi niin paljon kuin suinkin, otetaan usein mukaan alaikäistenkin kanojen munia. Kaikista näistä virheistä koituu tulevaisuudessa varsin tuntuvaa vahinkoa kananhoidon tuottavaisuudelle. Huolimattomuus kanakannan jalostuttamisessa on virhe numero kaksi.

Kovin monet kanankasvattajat ovat välinpitämättömyyttä ja lyhytnäköisyyttä kanalansa yleisessä valinnassa osottaneet, paikan valinnan, vastaedes tehtäviin laajennuksien ja työn helpottamisen suhteen. Samoin ovat laiminlyöneet hyvissä ajoin edeltäpäin valmistautua kunkin ajankohdan vaatimiin toimenpiteisiin, sellaisiin kuin hautomakoneiden, keino-emojen ja koppien huolelliseen tarkastukseen, puhdistamiseen ja desifinsloimiseen. Jokainen kuukausi tuo mukanaan omat erikoistehtävänsä, ja kaikkiin niihin on ennakolta varattava aikaa ja hankittava välineitä ja tarpeita. Muuten ei työ käy sujuvasti, vaan kaikki menee sekasin. Aikaan, niinkuin hevoseenkin, on tartuttava otsajouhista eikä hännästä.

Kevään tullessa ollaan innostuneita ja ylen huolellisia poikasien vaalimisessa, laaditaan mainioita suunnitelmia ja tehdään iso joukko hyviä päätöksiä. Poikaset näyttävät erinomaisen virkeiltä, saattavat ollakin ensiluokkaisia, olivatpa sitten omista tai ostomunista haudotettuja taikka poikasina ostettuja. Aika kuluu, ja poikaset ovat menestyneet hyvin, tarkan valvonnan ja hoidon alaisina. Mutta sitte tehdään se erehdys, että annetaan harrastuksen laimentua, ajatellen poikasten jo kasvanneen niin isoiksi, että ne tulevat toimeen omin neuvoin. Käynnit koppeja, ruokintapaikkoja ja juomalaitteita katsomassa harventuvat. Ruokintahäkkien ja vesiastiain tyhjentymistä ei tule niin tarkoin silmälläpidetyksi kuin ennen. Ei tule huomioon otetuksi ilmojen lämpenemistä, eikä sitä, kuinka aurinko paahtaa huonoksi juoma-astioissa olevan veden, jos sitä niissä onkin, tai sitä, että ruokintahäkeistä toisinaan joutuvat auringon paisteeseen, jolloin poikaset harventavat käyntejään niiden lähettyvillä. Usein jää huomioon ottamatta sekin, että poikasten kasvaessa niiden yötilat käyvät ahtaiksi ja että koppeihin ja muihin niiden olinpaikkoihin kertyy yhä paksummalti likaa. Vielä vähemmän tulee huomatuksi paljain silmin tuskin nähtäviä hirveitä vihollisia, täitä ja matosia, jotka näiden laiminlyöntien johdosta ovat ilmaantyneet tuhottomasti ja nyt herkuttelevat nuorikkojen hyvinvoinnin kustannuksella, imien niistä sen elinvoiman, mihin kananhoidon menestyminen perustuu. Sitte yht'äkkiä huomataan jossain kuollut kananpoika, toinenkin, ja sitä tehden yhä useampia, ja silmät pyöreinä ihmetellään, kuinka surkean näköisiksi ovatkaan menneet nuo poikaset, jotka keväällä olivat voimakkaat ja virkeät ja näyttivät niin lupaavilta. Ahtaat tilat, kertyneestä lannasta nousevat saastaiset kaasut, elinvoimia jäytävät täit ja madot, joiden on annettu mielinmäärin riehua, ovat tehneet tuhotyönsä — ja tämä ikävä havainto tehdään tavallisesti liian myöhään. Kanakanta jää kitukasvuiseksi; nuorikoista ei enää tule parhaita tuottajia; tähän yritykseen uhrattu raha, aika ja työ on ainakin suureksi osaksi, jos ei kokonaan, menetetty. Ehkä ovat sisusloiset myös päässeet nuorten lintujen kimppuun, ja koko tienoo saastutettu, kun on tehty se erehdys, että nuorten lintujen on vuodesta toiseen annettu kasvaa ja juoksennella samalla maalla, millä ennemmin on pidetty täysikasvuisia lintuja, välillä puhdistamatta tai viljelemättä maata.

Maatalous ja Osuustoiminta

Tähän osastoon tarkotetut kirjotukset pyydetään lähettämään osotteella: A. B. Mäkelä, Sointula, B.C.

Kanafarmilla on monta salahautaa vältettävänä varhaisen kevään ja talven välisellä taipaleella. Monta niistä on ehkä onnistuttu välttämään, mutta jos ei olla varuillaan, pudotaan myöhemmin toisiin niistä. Ehkä on saatu sievoinen parvi oivallisia nuorikoita syksyyn. Syksy kuluu, on tuhannen kiirettä, talvisuojan laittaminen nuorikoille lykkääntyy siinä toivossa, että siivoa ilmaa vielä jatkuu jonkun aikaa. Sillä välin nuorikot yhdessä kukkopoikien kanssa (jotka viimemainitut olisi jo aikoja sitten ollut erotettava ja enimmät niistä myytävä) yöpyvät puissa. Yht'äkkiä ilma muuttuu, täytyy kiireimmiten ottaa linnut kiinni ja pistää valmistamattomiin talvisuojiin, niin likaisina kuin ne ovatkin vanhojen kanojen jäleltä. Nuorikot luultavasti ovat alttiimpia kaikille taudeille, mitä siellä lie väijymässä, kuin entiset täysikasvuiset asukkaat olivat. Sitte ihmetellään, mikä nyt tuli nuorikoille, kun ne eivät enää ole entisellään. Jotkut niistä ehkä olivat jo alkaneet muniakin pensaitten juurelle, mutta nyt joudutuaan näin myöhään ja yht'äkkiä toisiin oloihin, vangituiksi, keskeyttävät munimisen eivätkä ala uudestaan viikkokausiin, toiset tuskin koko talvena. Ne voivat olla kauniin näköisiä, harjat punaisina, ja kummastellaan, miksi ne eivät muni. Syytetään ruokintaa ja tehdään siinä äkillisiä ja jyrkkiä muutoksia, joilla yhä pahennetaan tilannetta.

Moni kananhoitaja on onnistunut saamaan nuorikkonsa hyvissä ajoin talviasuntoon, ja sittenkin kompastunut uusiin pulmiin. Syynä on ollut riittämätön ilmanvaihto ja valo kalassa tahi puutteellinen puhtaanapito talven mittaan. Joskus taas nuorikot alkavat munia lattialle eikä pesiin; joku muna saattaa vahingossa särkyä tai särkee joku lintu sen tahallaan. Seurauksena on munansyönnin kulkutauti, jota usein seuraa toistensa nokkiminen, toisinaan kuoliaaksikin. Tavallisesti selitetään näiden pahojen tapojen johtuvan jonkun tarpeellisen ravintoaineen puuttumisesta ruokinnassa, yhtä usein saattaa syynä olla ainoastaan sopivain pesien puute tai riittämättömyys.

Virhe numero kolme on siis lyhyesti sanoen se, ettei ajoissa suunnitella töitään, ja mikä on vielä tärkeämpää, ei niitä tehdä suunnitelman mukaan.

Valppauden puute aiheuttaa sen, että mitä parhaassa kunnossa oleva nuorikkoparvi laihtuu heti munimaan ruvettuaan. Se ajaa ne sulkasatoon, josta on seurauksena munatuotannon vähentyminen. Sen vahingon olisi voinut välttää tunnustelemalla lintuja niiden yöpuulla ollessa, ja jos huomaa laihtumista, sopivalla tavalla houkuttelemalla ne syömään lisäravintoa. Ehkä ruokinnassa on olut vikaa, ehkä on puuttunut vihantarehua, kanansoraa ja puuhiitä. Joskus voivat annokset olla virheellisesti säännöstellyt; niissä voi olla munimista kiihoittavaa ravintoa paljon enemmän kuin kanojen yleiselle hyvinvoinnille on terveellistä. Siitä on seurauksena koko kanaparven tuotannolle tuhoisa lamaantuminen, vieläpä useiden lintujen menetys. Ehkäpä on nuorikoille syötetty aivan samat annokset kuin vanhemmillekin linnuille. Asianlaita on kuitenkin sellainen, että nuorikoille tuskin voidaan antaa liikaa ravintoa niiden ollessa täydessä muninnassa, mutta vanhempien kanojen suhteen on varottava, etteivät ne pääse liiaksi lihomaan. Nuorikoitten annoksissa pitää sentähden olla enemmän kasvua edistäviä (siis lihottavia) aineksia kuin vanhempien kanojen annoksissa. Usein tehdään se erehdys, että siitoslintuja ruokitaan liiaksi. Siitoslinnuille kyllä on annettava riittävästi jyviä ja pöperöä, jotta ne pysyisivät täydessä kunnossa ja kykenisivät tuottamaan täyskelpoisia munia, mutta niitä ei koskaan saa ruokkia ylenmäärin eikä päästää liian lihaviksi. Kovin usein joutuvat sekä poikaset että nuoret linnut, samaten kuin munivatkin kanat menemään yötiloille, kupu tyhjänä tai vajanaisena, josta on seurauksena kitukasvuisuus ja huono muninta.

Varsin vaarallista on syöttää ainakaan siitoslinnuille kaikenlaisia patenttiteoskoja. Linnut, jotka näyttävät olevan semmoisten rohtojen tarpeessa, eivät kelpaa haudontamunien tuottajiksi, eivätkä moiset kiihoitusaineet pysty munatuotantoa pitemmäksi aikaa korjaamaan. Erinäisissä tapauksissa niillä saattaa olla arvoa jonkun elimen kunnostamisessa, mutta siitokseen on käytettävä ainoastaan sellaisia lintuja, joiden kaikki elimet ovat täydessä kunnossa.

Virhe numero neljä on se, ettei käytännössä noudateta tieteellisen ruokinnan periaatteita.

Virhe numero viisi tehdään siinä ettei ala-arvoisia lintuja aina aikanaan hävitetä pois joukosta: vikaisia ja heikkoja poikasia, hitaasti kasvavia ja huonosti munivia nuorikoita samoin kuin vanhojakin kanoja. Munivista kanoista on huonot tuottajat joka käänteessä armotta erotettava, sillä ne eivät tuota muuta kuin tappiota. Hitaasti kehittyvät linnut on raakattava ja myytävä jollakin hinnalla, eikä pidettävä edelleen tappiota tuottamassa. Usein sattuu munimattomista tai huonostimunivista linnuista lihaksi myydessä saamaan hyvän hinnan, joka lyhentää ruokalaskua, kuitenkaan sanottavasti vähentämättä kanajoukon munatuotantoa.

Virhe numero kuusi on se, ettei kyetä kunnollisesti järjestämään tuotteiden myyntiä. Tällä alalla nykyään on yhtä tiukka kilpailu kuin kaikila muillakin tuotantoaloilla. On seurattava aikaansa, ottamalla huomioon tälläkin alalla tapahtuvan nopean kehityksen ja laajentumisen aiheuttamat muutokset. On mitä huolellisimmin pidettävä mielessä, että meidän on kyettävä tyydyttämään kuluttajan vaatimukset, saadaksemme hänen ostamaan tuotteitamme. Usein kuulemme sanottavan, että ensiluokkainen laatu on ensimäinen ehto tavaran myynnissä. Se on oikeastaan erehdys: **miellyttävä ulkonäkö** on ensimäinen ehto, saadaksemme tuotteemme ostajan suosilliseen huomioon. Sitte tulee ensiluokkaisen laadun vastata tuota miellyttävää ulkonäköä.

Niinkuin edelläolevasta näkyy, on kananhoidon alalla lukemattomia kuoppia, joihin helposti voi kompastua, mutta jotka voi välttää ottamalla huomioon samaa tietä ennen kulkeneiden jättämät varotusmerkit. Yltäkyllin on tällä alalla opastusta saatavissa kaikille, jotka haluavat ottaa oppiakseen toisten kokemuksista.

Tässä kirjoituksessa ei ole tarkoitettukaan seikkaperäisesti luetella niitä tuhansia erehdyksiä, joita kananKasvattajat ovat tehneet tahi saattavat tehdä. On vain ylimalkaisesti viitattu tärkeimpiin virheisiin, jotka ovat vieneet entisiä epäonnistuneita yrittelijöitä tuhoansa kohden. Tarkotuksena on ollut ikäänkuin valopoijuilla merkitä pahimmat salakarit, joihin niin moni kananhoitaja on haaksirikkoutunut.

Vanhan eläinlääkärin yleislääke

Eräässä Ontarion maatalouslehdessä kerrotaan paikoin tässä maakunnassa käytettävän kaikissa kotieläinten ruuansulatushäiriöissä seuraavalla tavalla valmistettua kotilääkettä: 1 osa inkiväärii, 2 osaa lepomosoodaa ja neljä osaa hienonnettua puuhiiltä. Joku vanha eläinlääkäri oli aikoinaan neuvonut tämän lääkkeen ja vakuuttanut, ettei sen parempaa ole ruuansulatushäiriöistä kärsiville elukoille.

Muuan McKay-niminen farmari kertoi kokemuksistaan tämän lääkkeen käyttämisessä mm. seuraavan tarinan. Pikkuporsaittensa joukossa oli yksi polonen, joka oli saanut osalleen huonon nisän ja surkastui päivä päivältä. Farmari opetti sen juomaan maitonsa ruuhesta, mutta ei se siitäkään näyttänyt kostuvan, ja farmari jo ajatteli, että antaa raukan kuolla pois. Mutta hänen mieleensä joulahti, että porsaitten hinta on 6 dollaria, ja niin hän rupesi sitä lääkitsemään, panemalla hyppysellisen tuota inkiväärі-sooda-hiili-seosta sen måitoon joka syötöllä. Parin viikon kuluttua hän keskeytti lääkityksen, mutta porsas rupesi näivettymään taas. Niinpä hän alkoi uudelleen sitä käyttämään, ja porsas heti rupesi vaurastumaan ja kasvoi loppujen lopuksi niinkuin toisetkin.

McKay arveli, että nautakarjan lääkinnässä ehkä pitäisi jättää sekotuksesta hiili pois. Mutta lehden eläinlääkintä-osaston hoitaja ei katso olevan mitään syytä siihen, koska puuhiili hänen mielestään on yhtä sovelias nautakarjalle kuin muillekin eläimille. Muuten hän tästä lääkityksestä sanoo:

"Mainittujen aineiden terveellinen vaikutus eräisiin ruuansulatushäiriöihin on kauan ollut tunnettu. Erityisesti se soveltuu ripulitauteihin. Inkiväärі auttaa kaasujen poistamista ja suolitoiminnan enalleen palautumista. Leipomasooda (sodium bicarbonate) on happovastainen aine, joka poistaa ripulissa ja puhallustaudissa esiintyvän liikahappoisuuden. Hiili vaikuttaa samaan suuntaan ja, ollen voimakkaasti happeuttava aine, saattaa tehottomiksi monta suolistossa syntyvää haitallista kaasua y.m. ainetta. Tuo seos ei tietenkään auta kaikissa ruuansulatushäiriöissä, ja vaikka se luultavasti ei missään tapauksessa tuota mitään vahinkoa, on sen arvo monessa tapauksessa varsin epäiltävä. Koska mikään siinä olevista aineista ei ole myrkyllinen, voisi niiden määrää suuresti vaihdella."

Muija, joka saa voinsa kaupaksi

Eräs kirjeenvaihtaja Ontariosta kertoo heidän kylässään olevan emännän, joka itse kirnuaa voinsa, koska hän ei mielestään ole saanut meijeristä kohtuullista maksua kermastaan, ja saa voistaan useita senttejä korkeamman hinnan paunalta kuin mitä yleinen voin hinta paikkakunnalla on. Esim. kun voinhinta lähimmässä kaupungissa on 22 senttiä, saa hän tilaajiltaan 30c. Kun tämä emäntä vie voinsa kauppapuotiin, tulee naisille kiire ostamaan sitä, ennenkuin se on kaikki mennyt. Itse ei kirjottaja sano koskaan maistaneensa hänen voitaan, mutta menekistä päättäen uskoo sen olevan hyvää. Luultavasti on siitä kirnumaito huolellisesti pesty pois, suolaa ei ole pantu liiaksi ja se on niin hyvin sekotettu, ettei voi olla juovikkainen.

Vuosia sitten sanoo kirjottaja jostakin lehdestä lukeneensa sellaisen neuvon, että voihin olisi sekotettava puoli teelusikallista sokeria voipaunaa kohden. Omasta puolestaan hän kehottaa panemaan koko teelusikallisen paunaa kohden, jos kerma on liian hapanta; muutamain päiväin kuluttua tulee huomaamaan, että voin maku on tuntuvasti parantunut. Toisenkin neuvon hän antaa vointekijöille. Heti kun maito on käytetty separaattorin läpi, on kerma jäähdytettävä upottamalla kannu kylmään veteen. Siten tehden kirnuuntuu voi tiiviimmäksi. Vaikka kermaa myöhemmin kuinka jäähdyttäisi, ei sillä näytä olevan samaa vaikutusta kuin jos sen tekee heti kuumiltaan.

Kun kuka tietää itsellään olevan hyvää tavaraa, ei tarvitse ujostella pyytäessään hyvää hintaakin. Muuten se jää saamatta, sillä ihmiset tietysti ottavat niin halvalla kuin saavat.

Jos kenellä on aikaa itse kirnuta — jota kirjottajalla ei ole — maksaa kyllä vaivan yrittää hankkia hyvä menekki tavallista paremmalla tuotteella. Mitä yksi muija pystyy aikaansaamaan tuotteittensa kysynnän alalla, sitä voivat toisetkin edes yrittää, vaikka eivät onnistuisikaan ihan yhtä hyvästi.

Kalkki valkasu maalina

Hyvä kalkkivalkasu on paras sisämaalaus karkeille pinnoille, missä tarvitaan terveyshöidollista ja suojelevaa valkoista peittoa. Ulkomaalaukseen se ei oikein sovellu siellä, missä on kovia sademyrskyjä. Kuitenkin pitäisi hyvän kalkkivalkasun kestää ulkomaalauksenakin vuoden ajan, ehkä enemmänkin.

Niinkuin muutkin maalit, sisältää kalkkivalkasu sekä värin että aineen, johon se on liunnut. Tavallisessa maalissa on väriaine, joka maali saa värin ja vahvuuden ja liuennus-aine, yleisimmin pellavansiemen-öljy, joka samalla on sideaineena. Kalkkivalkasussa hydraulinen (savea sisältävä) kalkki on väriaineena, vesi liuennus-aineena, johon lisätään sideaineeksi kaseiinia (juustoainetta) tai liimaa.

Hyvä kalkkivalkasu ei irtaannu jos sitä pyyhitään tai harjataan kestääpä keveästi pestäkin. Se tarttuu puhtaaseen pintaan. oltuaan kuuden tunnin ajan veden vai-

Houkutteleva ilmotus

Huomasin tässä lehdessä ilmotuksen, jonka ensimäiset sanat jo näkyivät olevan kuin suorastaan minulle tarkotetut. Ne kuuluivat: "Jos olette kyllästyneet tekemään työtä..." Vot, se sattui kuin naulaan: minä kyllä raskin luopua semmoisesta herkusta kuin työnteosta! Ne alkusanat olivat niin paksulla prantillä, että voin ne lukea paljain silmin. Mutta sitte seurasi pienemmällä painettua jatkoa, jota lukeakseen täytyi panna klasit nenälle: "...kaivamnon syvissä komeroissa" (ahaa, ei ollutkaan erityisesti minulle tarkotettu!) "tai muissa vähemmän miellyttävissä paikoissa, niin teitä odottaa **työ, josta varmaan on hyöty kaikki itsellenne** (se jo taas oli painettu vähä paksummalla) ettekä tarvitse herätyskelloa, sillä olette oma baasinne. Sellainen työ on omalla maallanne!"

Hohoijaa — olisihan sitä sellaista työtä kyllä minullakin yllinkyllin, jos vain viitsisi ja jaksaisi tehdä. Maata kyllä olisi ja kaikki omaa, ei sentin velkaa, sekä viljeltyä että viljelemätöntä. Tässäkin töllin ympärillä pian puolisataa hedelmäpuuta, joissa kasvaa kirsikoita, luumuja, omenia, päärynöitä, toisinaan melko runsaasti. Kasvaisi varmaan paljoa runsaammin ja parempia, jos niitä tulisi vähänkään hoidettua. Mutta mitä se maksaa vaivaa? Puut ovat päässeet enimmäkseen niin isoiksi, etten yletä niitä maastajaloin poimia kuin alimmilta oksilta, ja olen jo liian kankea kiipeilemään puissa. Lapsia ei ole, omia nimittäin, eikä lastenlapsia, enkä pidä sopivana tapana suostutella itseeni naapurien koiriakaan, saatikka lapsia. Se vierottaisi heitä oikeista omistajistaan. Sitäpaitsi on täällä melkein kaikilla hedelmäpuita omiksi tarpeiksi ja ylikin. Rastaat ja vatikset pitävät huolen siitä, etteivät hedelmät hukkaan joudu. Mutta niitä varten ei kannata puita syksyisin tai keväisin lannottaa ja moneen kertaan kesässä ruiskuttaa tuhohyönteisten ja kasvitautien takia. Kauniita ja hyvätuoksuisia ne ovat keväällä kukkiessaan ja siten ilahuttavat silmää ja sieramia. Marjapensaitakin tuli aikoinaan istutetuksi monta vertaa enemmän kuin mitä me kaksi vanhaa jaksamme ottaa talteen tai käyttää.

Sitte, tuskin kahden mailin päässä töllistäni, meillä on farmimaakin, jonkun verran toista sataa eekkeriä, ehkä tasaisinta maata mitä tällä saarella on. En ole siellä moneen vuoteen käynyt, vaimoni ei koskaan, vaikka siitä olen veroa maksanut toistakymmentä vuotta. Miksi sitä sitte pidän? Olen ajatellut, että hitto hänen tietää, kuinka vanhaksi tässä vielä eläkään, kun on hyvään alkuun päässyt; vesiajopuut rannoilta näyttävät käyvän yhä vähemmiksi ja huonommiksi — mistä tässä saa polttopuuta, kun vanhemmiten tulee viluiseksi, ja metsäraja "kaupungin" lähistöllä siirtyy yhä kauemmaksi.

Mutta välipä näillä! Se ilmotus alkoi niin puoleensavetävästi, että kiinnyin sitä tarkemmin tutkimaan. Tätä Vapauden osastoa toimittaissa olisi oikeastaan asuttava lähempänä Sudburyä. Ehkä tuon välittäjän kanssa sopisi ruveta kauppoja hieromaan. Hän sanoo itsellään olevan myytävänä kokonaista 12 farmia, "jotka ovat kiinnityksestä langenneet lainausyhtiölle". Sitte selitetään, että "yleensä on niihin lainattu noin neljäkymmentä prosenttia arvosta, ja myydään ne nyt siitä hinnasta kuin niistä on maksamista jäänyt, siis noin puolella hinnalla niiden todellisesta arvosta, ja hyvin helpoilla maksuehdoilla".

Tuo se jo alkoi koetella minun rätinkipäätäni: miksi noiden paikkojen entiset eläjät eivät ole maksaneet pois kiinnityslainojaan, jotka eivät alkuaan nousseet puoleenkaan farmin arvosta? Miksi he antoivat kotinsa ja kontunsa luisua lainayhtiön omaisuudeksi? Olivatko heillä samanlaiset "hyvin helpot" maksuehdot kuin uusille yrittäjille tarjotaan? Tuliko "kaikki hyöty heidän työstään heille itselleen" vai kenelle se tuli? Rakastaisiko se lainayhtiö minua enemmän kuin niitä entisiä viljelijöitä? Jos nyt sitoutuisin lunastamaan jonkun noista jätetyistä farmeista niillä "hyvin helpoilla" maksuehdoilla, niin kenenkähän hyväksi silloin joutuisin työtä tekemään: itsenikö vai sen lainayhtiön?

Useita näistä farmeista sanotaan olevan "lähellä Espanola-nimistä kaupunkia", toiset 4—8—12—14 mailia Sudburystä. Espanolaa kuulin kyllä Sudburyssä ollessani mainittavan, mutta tulin siihen käsitykseen, ettei se kovin häävinen "kaupunki" ollut; en ole äskeisempinä aikoina nähnyt siitä Vapaudessakaan mitään puhuttavan, joten lience alamäkeen menossa. Ehkä siitä on tullut huono farmituotteiden myyntipaikka, josta syystä ympäristön farmit olisivat jääneet kylmille. Nuo toiset eivät olisi ylen pitkän matkan päässä Sudburystä, joka sentään nykyisin on jommoinenkin kulutuskeskus. Autolla tuommoiset matkat ajaa hurauttaisi muutamissa minuteissa — jos niihin olisi hyvät autotiet. Kas, kun ei ilmoituksessa hoksattu puhua mitään teistä. Vai olisivatko ne semmoisessa kunnossa, ettei niistä voi puhua ilman kiroilematta?

Joka tapauksessa ajattelen, että joku pätevä syy siihen on täytynyt olla, että entiset asujat ovat jättäneet kotinsa ja tehdyn työnsä ja lähteneet mailmalle. Luulisin, että takavuosina, kun ajat olivat vähä paremmat, nuo pois ajetut farmarit vielä lyhentelivät kiinnitysvelkaansa alkuperäisen sopimuksen mukaisesti ja maksoivat korkonsa ja veronsa, mutta sittemmin eivät ole pystyneet maksamaan korkoja eikä ehkä verojakaan, jotka viimemainitutkin ovat sentähden jääneet lainayhtiön suoritettavaksi. Tätä jouduin arvelemaan siitä, että kiinnityslainan sanotaan olleen noin 40 prosenttia farmin arvosta, ja ne nyt myydään siitä hinnasta kuin niistä on maksamista jäänyt, "siis noin puolella hinnalla niiden todellisesta arvosta". Mutta puoli meinaa 50 prosenttia niiden todellisesta arvosta. Siis velkaa on nyt neljättä-osaa suurempi summa kuin ottaissa, vaikka sitä olisi yritetty alkuvuosina lyhentääkin.

Näitä mietiskellessäni rupesin pelkäämään, että minulle varmaan kävisi vielä huonommasti kuin näille häädetyille farmareille on käynyt, sillä aika on nyt huonompi kuin heidän alkaessaan oli, ja minä olen monta vertaa huonompi työmies kuin he olivat. Niin että viisainta näyttää olevan minun pysyä erossa niistä kaupoista.

Muuan seikka tuossa jutussa vielä nytkin askarruttaa aivojani. Se on noiden farmien "todellinen arvo". Kuka sen määrää? Kaiketi tässä tapauksessa lainayhtiö. Ja millä perusteella? Tietenkin sen perusteella, mitä hyötyä se tuottaa omistajalle yli verojen ja viljelyskustannuksien. Vuotuinen voitto siis määrää, kuinka suuren summan — omia taikka lainattuja — varoja kannattaa tilaan kiinnittää. Mutta jos farmi ei tuottaa tappiota, jos farmari ei tuoteistaan saa edes tuotantokustannuksia, ei minkäänlaista palkkaa työstään, mikä on silloin farmin arvo hänelle? **Nolla**, ei mitään — tahi vielä alle siitäkin. Siis minun laskupään mukaan ei sellaista farmia kannata ottaa ilmaiseksikaan; minä en ottaisi, vaikka minulle vähä maksettaisiin, saatikka sitte rupeaisin maksamaan vanhoja kiinnitysvelkoja semmoisesta paikasta.

Verottajan arvio kai pitäisi olla virallinen ja pätevä. Täällä British Columbiassa asetus määrää, minkä arvoinen minkinlaatuinen maa on, ollenkaan katsomatta siihen, missä se on ja mitä se tuottaa. Omistajalla tietysti on lupa panna maa tuottamaan. Mutta pitäisi siinä myös ottaa huomioon, miten suurilla kustannuksilla minkin maan voi saada mitään tuottamaan. Tässä maakunnassa on ruohoaavikoita, jotka voi nykyaikaisilla vehkeillä panna viljelykseen yhtä monella kymmenellä dollarilla eekkeriä kohden kuin se esim. täällä Malkosaarella tulee maksamaan satoja.

Maan todellinen arvo on siis sangen epämääräinen ja monimutkainen käsite: yhdeltä kannalta katsoen voi tulla kymmentä kertaa suuremmaksi kuin toiselta kannalta katsoen, joten "puolesta arvosta" ostaminen saattaa yhtä hyvin olla sangen huono kauppa kuin hyväkin, riippuen siitä, kuinka lähelle maan nykyistä puhtaan tuotannonarvoa alkuperäinen arvio on sattunut. Esim. se minun edellämainittu farmimaani joutaisi nyt minulta myytäväksi, koska tähän asuntopaikallenikin, "puutarhani" joukkoon, näyttää kasvavan polttopuuta minun tarpeikseni (alku aikain on hyvä). Möisin maani neljännellä-osalla verottajan arviosta a melkeinpä millä maksuehdoilla ahansa. Tarjosin sitä kerran, vetokseen rähistessäni, verottajille uudennesta-osasta siitä, mihin pintaan he olivat sen arvioineet. Mutta ei tullut kauppaa. Minulle siitä ei vielä tähän toistakymmeneen vuoteen ole ollut sentinkään tuloa, mutta puita siellä kyllä näkyi olevan, kun viimeksi kävin, ainakin minun ijäkseni uunissa polttaa. Mutta toistaiseksi niitä saa likempääkin.

Näin kaikin puolin asiaa harkittuani vakaantuu minussa se käsitys, ettei minulle sovellu — niin houkutteleva tilaisuus kuin tuossa olisikin — lähteä sinne Sudburyn puoleen polttopuita farmailemaan. Se on ainoa farmaus-ala, jolla jo alan olla ekspertti, ja ainoa ala, jolla farmarin työ ei mene hukkaan. Jollekin toiselle voivat soveltua nuo farmit ja jotkin toiset alat. — KAAPRO.

kutuksen alaisena. ja sitä pölyämättömän kovaksi p Sen tulee sisältää halpa, iisia vaikutuksia vastusta ainetta, veteen liukenem deainetta ja tarpeen vaa tykeainetta.

Sellaisen kalkkivalkea tekoon, pitäen perusteena naa hydraulista kalkkia, lisäksi 50 paunaa liitujau paunaa kaoliinia, 12 paun dium fosfaattia ja 6 paun kisulfaattia. Tätä sekotuet mennetään veteen 5 paun naa kohden. Ainekset on sesti sihdaten sekotettava, tä karkeammaksi sekotus kauemmin täytyy maalin li dessä ennen käyttämistä. on sekottaa aineet iltasella, mulla ruvetaan maalaamaan

Tuberkulinitutkimuksista

Pellervo-lehdessä on s kirjotus, joka poistaa erään kin maassa varsin tavallisen luulon:

Moni maanviljelijä suhtaut berkulinitutkimuksiin epäröi vuoksi, että joko hänen om jonkin tuttavansa karjassa lut tuberkulinitutkimus, jol ku lehmä on vastavaik mutta kun lehmä on tap raadonavauksessa olekaan tuberkuloottisia muutoksi löin on päätelty, että tutki arvoton. Mitä sellaisella tu sella sitten on virkaa?

Asia ei kuitenkaan

Findlays' Oval

Stouvi, jolla voidaan keittää samalla kuin se lämmittää

Kiilloitettu teräs päällys

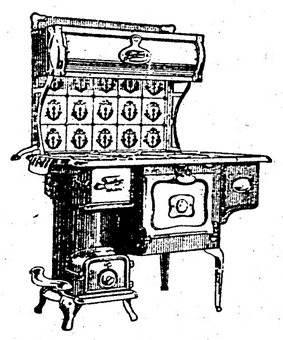

Polttaa puita tai kolia

Valmistettu eri kokoisia, joko takaosan ja säiliön kanssa tai ilman. Takaosan saa joko yksivärisen, emaleeratun tai koristetiilien kanssa tehdyn.

No. 99—16 Square Tile High Closet $66.70
No. 99—16 Reservoir Tile High Closet 74.25
No. 99—18 Square High Closet 75.75
No. 99—18 Reservoir Tile High Closet 83.00

Cochrane-Dunlop Hardware, Limited.

PUHELIN 1480. SUDBURY.

Kannattaa Maksaa Kätteisellä.

ja ihmisissä, vaan me erotamme kolmea eri lajia tuberkuloosia. Tuberkelibasilleja on nimittäin eri tyyppejä, ja me puhumme ihmistuberkelibasillista, nautatuberkelibasillista ja kanatuberkelibasillista. Nämä kaikki voivat esiintyä eri eläinlajeissa tai ihmisessä, ja kun nämä eri basillityypit ovat ominaisuuksiltaan erilaisia, voi siis eläimen tuberkuloosi vaihdella sangen suuresti. Esimerkkinä mainitsen, että nautabasilli saastuttaa vaivatta kaniinin, sensijaan ihmisbasilli sangen vaikeasti, mutta kanabasilli taas helposti. Ja suhde marsuun on myös erilainen: ihmisbasilli ja nautabasilli saastuttavat marsun helposti, kanabasilli taas vaikeasti. Ja samalla tavalla vaihtelee eri basillien suhde muihinkin eläimiin marsun huomattavasti. Näistä suhtautumisista seuraavat ovat tärkeimmät:

nautaeläinbasilli saastuttaa helposti naudat, siat, lampaat, lapset y.m., mutta vaikeammin täysikasvaneet ihmiset;

ihmisbasilli saastuttaa helposti ihmiset, siat y.m., mutta vaikeammin naudat, koirat y.m. ja tuskin koskaan lampaita, kissoja ja kanoja;

kanabasilli taas saastuttaa kanat, naudat, siat, jopa ihmisetkin.

Saastuttamisella ymmärretään tässä tapauksessa tuberkelipesäkkeiden muodostumista, siis tuberkuloosin muotoa, jolloin teurastettaessa nähdään pesäkkeitä. Voimme yllaolevaan katsoen siis myös sanoa, että:

ihminen voi sairastaa ihmistuberkuloosia, nautatuberkuloosia ja kanatuberkuloosia;

nautaeläin voi sairastaa nautatuberkuloosia, ihmistuberkuloosia tai kanatuberkuloosia; ja

kana taas sairastaa vain kanatuberkuloosia.

Nämä eri tuberkuloosimuodot eläimissä ja ihmisissä ovat hyvin erilaisia. Ihmisissä voivat kaikki kolme eri basillityyppiä muodostaa pesäkkeitä, nautaeläimissä taas muut muodostavat pesäkkeitä, mutta ei ihmisbasilli. Vaikkakaan ihmisbasilli ei siis muodosta nautaeläimessä tuberkelipesäkkeitä, voi ihmistuberkelibasilli pysyä elävänä naudan ruumiissa hyvinkin pitkät ajat. Lehmissä voi toisin sanoen olla aivan varma ihmistuberkelitartunta, ilman että paljain silmin voimme sitä näyttää toteen teurastettaessa. Jos siis teurastamme sellaisen lehmän, joka on ollut ihmistuberkelibasilleilla saastutettu, emme raadonavauksessa näe mitään. Mutta siitä huolimatta meillä ei ole minkäänlaista oikeutta mennä sanomaan, että lehmä olisi ollut terve.

Toisin sanoin voisimme siis myös sanoa näin: nautaeläimissä voi olla kahdenlaista tuberkuloosia, sellaista, joka muodostaa pesäkkeitä (nautaeläinbasilli), ja sellaista, jolloin ei muodostu pesäkkeitä, vaan on irtonaisia eläviä basilleja ruumiissa (ihmisbasilli). Näitten lisäksi tulee nautaeläintuberkuloosin se aste, jolloin on vielä kyseessä itämisaika, jolloin siis ei pesäkkeitä vielä ole ehtinyt muodostua.

Jos tahtoisimme käyttää vielä toistakin sanontaa, voisimme todeta, että saastutetun lehmän raadonavauksessa löydämme tuberkelipesäkkeitä vain silloin, kun on kyseessä pitkälle kehittynyt nautaeläin- (tai kana-) tuberkuloosi. Jos tartunta on tuore tai ihmisbasillit ovat kyseessä, emme paljain silmin näe yleensä mitään tautiin viittaavaa.

Nämä tiedot ovat meille ehdottomasti välttämättömät, ennenkuin meillä on minkäänlaista oikeutta lähteä arvostelemaan tai tuomitsemaan tuberkulinitutkimuksia.

*

On ehkä paikallaan myöskin selvittää, mihin tuberkulinitutkimus perustuu ja miten se toimitetaan.

Tuberkulinitutkimuksessa ruiskutamme eläimeen annoksen tuberkelibasillien myrkkyä. Kuten edellisessä mainittiin, ärsyttävät tuberkelibasillit myrkkyineen ruumista. Jos tällaiseen ärsytettyyn ruumiiseen viemme keinotekoisesti lisää tuberkelibasillimyrkkyä — tuberkulinia — ärtyy se yhä enemmän ja tämän herkkätuntoisuuden voimme silmin todeta mittaamalla ruumiin lämmön tai ihon paksuuden tai sitten tarkastamalla eläimen silmää. Lämpö kohoaa, iho turpoaa tai silmä märkii. Eläin vastavaikuttaa, kuten sanomme. — Käyttämämme tuberkuliniannos — myrkkyannos — on niin pieni, ettei terve lehmä sitä näkyvästi tunne, mutta sensijaan sellainen lehmä, jota ruumiissa jo ennestään olevat tuberkelibasillit ovat ärsyttäneet, joka siis on aikaisemmin saanut tartunnan ja tullut herkkätuntoiseksi, tuntee heti tuon uuden, ruumiiseen keinotekoisesti viedyn lisämyrkkyannoksen; siinä ilmenevät edellä mainitut vastavaikutukselle tunnuksenomaiset oireet.

Siis toisin sanoen: jokainen eläin, joka on saanut tuberkuloositartunnan, siis eläviä tuberkelibasilleja ruumiiseensa, vastavaikuttaa tuberkulinitutkimuksessa.

Mitä me siis tuberkulinitutkimuksella aluksi toteamme?

Me toteamme, että eläin on herkkätuntoinen, että se siis on ollut elävien tuberkelibasillien kanssa tekemisissä. Ja me päätämme tästä, että eläimessä on tuberkelitartunta.

Me emme siis tuberkelinitutkimuksessa voi suorastaan toteennäyttää basilleja sinänsä, vaan me näytämme toteen, että lehmä on ollut tuberkelibasillien kanssa tekemisissä. Lopulta siis kylläkin sama asia, tuberkelibasillien olemassaolon toteennäyttö kiertotietä.

Olemme siis nyt tuberkelinitutkimuksen avulla todenneet, että eläimessä on eläviä tuberkelibasilleja. Seuraava tehtävä olisi sanoa, mikä tuberkelibasillityyppi on kyseessä ja kuinka pitkälle tauti on kehittynyt.

On huomattava, että kaikki tuberkelibasillityypit tekevät ruumiin herkkätuntoiseksi, eläin vastavaikuttaa siis joka tapauksessa, olkoon siinä ihmis- tai nautatuberkelitartuntaa. Emme siis voi tuberkelinitutkimuksen avulla heti ilman muuta sanoa, minkälaatuinen tartunta on kyseessä; me voimme vain sanoa, että ruumiissa on basilleja. Mutta voimme jatkuvien tuberkulinitutkimusten avulla vähitellen suurella todennäköisyydellä määritellä basillilajinkin.

Entä sitten taudin aste? Tässäkään suhteessa emme voi aina heti antaa vastausta. Senkin toteamiseksi vaaditaan jatkuvia tutkimuksia. Sanottakoon kuitenkin heti, että eniten vastavaikuttanut eläin ei tarvitse olla eniten sairas tai pesätuberkuloottinen, ehkä pikemmin päinvastoin. Miten tämä on selitettävissä? — Jos on kyseessä tapaus, jolloin basillit äskettäin ovat tulleet ruumiiseen ja ruumiin elintoiminta on vielä verraten säännöllinen, tuntee ruumis helposti basillimyrkyt ja alkaa muodostaa vastamyrkkyjä j.n.e. Kilpajuoksu elämästä ja kuolemasta on käynnissä ja ruumis on hyvin herkkä uusille myrkkymäärille. Äskettäin tartunnan saanut eläin voi näimollen vastavaikuttaa erittäin selvästi korkealla kuumeella tai suurella ihon turpoamisella, sillä se tuntee herkästi sinne viedyn uuden myrkkyannoksen. Jos tällaisen eläimen teurastaa, ei siinä tavallisesti löydä tuberkelipesäkkeitä, sillä tartunta on ollut vasta niin lyhyen ajan ruumiissa, ettei pesäkkeitä ole ehtinyt muodostua, tai on ehkä kyseessä ihmistartunta, joka ei pesäkkeitä muodosta. Tuberkulini on kuitenkin aivan oikein osottanut meille tartunnan saaneen eläimen ja, huolimatta siitä ettei teurastettaessa ole löydetty pesäkkeitä, ei silti suinkaan ole tervettä lehmää tapettu eikä tuberkulinitutkimus meitä pettänyt. Kaukana siitä! Mutta tällöin on tuberkulini osottanut meille taudin niin varhaisella asteella, ettei tauti ole vielä päässyt edes ruumiissakaan näkyviä tuhoja tuottamaan. — Milloin taas on kyseessä vanha tuberkuloositapaus, on siis ruumiissa paljon tuberkelipesäkkeitä ja paljon basillimyrkkyjä ja kun basillit ovat olleet elinvoimaisia ja ruumiin vastustuskyky heikko, ovat bakteerimyrkyt myrkyttäneet koko ruumiin, ruumis ei enää yhtä herkästi tunnekaan lisämyrkkyannoksia ja seurauksena on, että läpeensä tuberkuloottinen eläin ei vastavaikutakaan tuberkulinikokeessa yhtä selvästi kuin täysissä elinvoimaisaan oleva.

Vastavaikutuksen voimakkuudesta ei siis voi päätellä, että eniten vastavaikuttanut eläin olisi sairain; päinvastoin voi eniten sairas eläin piillä lähempänä epävarmoja tai niitten joukossa — ellei se tykkänään vastavaikuttamatta ole, koska se ei enää tunne antamaamme pientä myrkkyannosta.

Käytännössä käy varsin usein siten, että heti tutkimuksen päätyttyä ilman muuta teurastetaan eniten vastavaikuttanut eläin. Ja tuloksen voi useimmiten jo etukäteen sanoa: eläimestä ei löydetä pesäkkeitä. Isäntä on vihainen ja käskee mennä tuberkuliniruiskut kainalossa lähimpään suohon! Tuberkulinitutkimus saa kuulla kunniansa ja vannotaan, ettei ikinä enää moista petosta sallita.

Arvoisat lukijat! Älkää koskaan tuomitko tuberkulinitutkimusta sen perusteella, ettei tuberkelipesäkkeitä ole löydetty teurastetusta eläimestä. Ei tutkimus ole teitä pettänyt, vaan olette pettänyt itse itsenne, sillä tuberkulinitutkimus ei osota meille yksistään pesätuberkuloottisia eläimiä, vaan se osottaa meille myöskin ne, jotka ovat saaneet tartunnan vasta äskettäin tai saaneet ihmistartunnan, joka ei muodosta pesäkkeitä ollenkaan. Te olette vaatinut tuberkulinitutkimukselta, että se osottaisi pesäketuberkuloottiset eläimet. Sen se tekee, mutta se osottaa myös ne saastutetut eläimet, joissa ei ole pesäkkeitä. Se muistettakoon!

ANTAA KANOJEN SISUSLOISILLE LIPEÄÄ

Eräs kananhoidossa kokenut nainen kertoo ajavansa sisusloiset seuraavalla tavalla:

Keitän hiljaisella tulella kahden tunnin ajan galloonan rehuheiniä, joihin on sekotettu teelusikallinen väkevöityä lipeää. Jäähdytän keitoksen ja käytän sitä seuraavalla tavalla: annan kanoille tavallisen aamuannoksensa, mutta ei mitään muuta sinä päivänä; vasta seuraavana aamuna ne saavat syödä lipeäsekaisia vehniä niin paljon kuin haluavat; vettä pitää olla runsaasti saapusalla, että saavat juoda kylältään. Tämän lääkityksen toimitan kahdesti kesällä ja kahdesti talvella, pitäen kuukauden vällajan kummallakin kerralla. Menettely on osottautunut hyvin tehokkaaksi.

Riitti. — Veturinkuljettajan morsian: "Ajatteletko sinä aina vain minua, junan kiitäessä pitkinä, pimeinä öinä?"

Veturinkuljettaja: "Vai ajattelenko? Olenhan minä jo ajanut rauskoiksi kaksi junaa siitä syystä".

Morsian: "Voi, armahaiseni!"

Niipukas ostaja. — "Äiti tahtoo kaksi tusinaa ihan samanlaisia munia kuin te lähetitte meille viime viikolla. Jos ne eivät ole ihan samanlaisia, hän ei huoli niistä."

Kauppias kääntyi toisten ostajien puoleen, suopeasti hymyillen ja sanoi: "Jotkut kauppiaat eivät pidä niipukkaista ostajista, mutta minä pidän. Minun iloni on antaa jokaiselle ostajalleni juuri sellaista tavaraa kuin he haluavat. Aivan heti saat, mitä äitisi tahtoo, poikaseni; minulla on niitä munia vielä."

"Hyvä on", sanoi poika, "mutta niiden pitää olla varmasti samanlaisia. Meille tulee joukko isän sukulaisia, ja äiti ei halua, että ne tulisivat toista kertaa."

RAHAA SUOMEEN

Jouluksi

Kurssi Suomen M:kka

39 35

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä ylöspäin, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.48 sadasta Smk:sta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pitettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

TORONTOSSA
Suomalaisen Järjestön sihteeri,
957 Broadview Ave.

O. K. JOKELA,
126 Peter Street

J. KAHILA,
448 Queen St. West, tai
211 Boon Ave.

MRS HILJA KOSKELA,
Box 1803, Timmins, Ont.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Fort Arthur, Ontario

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Uusi Suomalainen Ruokala

avattu 256 Queen St. West.
TORONTO, ONT.

Matti Salo
Puhelin: Adelaide 7531

Toht. John W. Singer
Hammaslääkäri

1430 Bleury St. Huoneet 6—7
Imperial Theatre Bldg.

Puhelin Lancaster 6718.
Montreal, Que.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

PORT ARTHURIN
Luonnonparantola
Hoitajat —
PETER HOLAPPA
JOS. HALONEN
350 Bay St.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Lokak. 31| Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF YORK
Marrask. 14 ..... DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 21 ..... DUCHESS OF ATHOLL

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Marrask. 15 ..... MONTCLARE
Marrask. 28 ..... MONTCALM

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Lokak. 29 ..... MONTCALM
*Lokak. 31| Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF YORK
Marrask. 14 ..... *DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 21 ..... DUCHESS OF ATHOLL

*Ei poikkea Belfastissa.

ANTWERPIIN

Marrask. 15 ..... MONTCLARE

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää tämä Canadian Pacific Expressin välityksellä.

MYYTÄVÄNÄ

Suomalaismallisia keinutuolia hinta $10.00

Tilauksia voi tehdä käteis- sekä jälkivaatimuksella. Työ on taattua.

Myös valmistan SUKSIA
tilauksien mukaan, hinnat yhdeksästä dollarista alespäin pari.

VÄINÖ SAARI
Tarzwell, P.O. via Rosegrove, Ont.

(Tr 30

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

Uusi Kiuassauna

Naisille ja miehille suosittelee kylpyjään. Etevät hierojat tavattavissa.

Avoinna: Keskiviikkona ja torstaina kello 3—12.
Perjantaina 1—12. Lauantaina 1—2 yöllä.
Sunnuntaina 9 ap. 1 ip.

56—58 Widmer St., Toronto, Ont.

Suomalainen Käherrysliike Melba
318 Queen St. W., Puh. Adelaide 0070

Sähkökiharoita annetaan uusimman menetelmän mukaan. Kaikkea alaan kuuluvaa työtä suoritetaan kohtuullisilla hinnoilla.

Sulkeutuen arv. yleisön suosioon.

JOS AIJOTTE MATKUSTAA SUOMEEN

kirjoittakaa meille ja tehkää paikkatilauksenne sekä ilmoittakaa millä junalla saavutte Montrealiin. Välitämme laivalippuja kaikille linjoille. Avustamme matkan järjestämisessä vapaasti.

JOHN STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist.
(Tr

HUOM!

Siistiä lämpimiä HUONEITA vuokrattavana. RUOKAA tarjoillaan samassa paikassa.

178 Cedar St., Sudbury.
Phone 457 W.

Senia Järvi,

NAISPARTURI JA KÄHERTÄJÄ

Pyydämme sulkeutua arv. Yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella

Elsa Glade ja Anni Svartsjö
131 Peter St. W. Toronto

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —
(TL

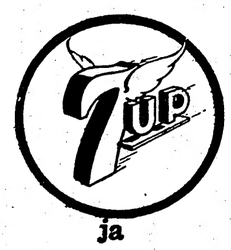

ja

Howdy

Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.

Star Bottling Works

252 Regent St. Puh. 946
Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa at: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä: PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte lejpuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPPA HILLMANIN KENKIEN korjauslike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN RUOKALA SUOMI Cafe, tarjotaan hyvää ja maukasta ruokaa. Avoinna kaikkina päivinä kello 6 aamulla kello 1 yöllä. 395 Queen St. W.

ASUNTOA JA RUOKAA SAATAVANA päivittäin ja viikotthain. Aino Lahti, 3 Widmer St., Toronto 2.

ONTARIO AUTO BODY AND Welding Co. ottaa vastaan seuraavia korjaustöitä: Acetyleno juottoa, kaltojen kehyksien sekä etu- ja takabumpparien korjauksia, puu- sekä rautatyö tehdään kaikille osille ensiluokkaisesti. Myöskin carbonia poltetaan, 50c sylinteriltä. Puhelin Wa. 3354. 98 John Street, Toronto, Ont.

MONTREAL, QUE.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIke, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

TULKKI JA ASIATOIMISTO Mrs. Jokiranta, 908 Richmond Sqd, Montreal, Que. Puhelin Wilb. 9931.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

PALLOHAALI ja PARTURI

Lindforsin saunan yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr.

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

The Readers of the "Vapaus"

Patronize only those concerns that advertise in the "Vapaus" and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the "Vapaus" advertisers.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.

Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE - ONTARIO

Timmins, Ont., ilmoituksia

DRINK Coca-Cola

Y.m. virvokejuomia valmistamme ensiluokan aineista. Tilaukset toimitetaan nopeaan.

Timmins Bottling Works
K. A. Merikallio, omist.
Box 1749 - 61 Birch St. - Puhelin 646 J.

Korrin ja Jämsen
PARTURINLIIKE
on osuusruokalan rakennuksessa
49 3rd Ave., Timmins, Ont.
Tukan käherrys on myös samassa paikassa.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA St. N. TIMMINS.

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Puhelin 175
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään.
(TTL

Tekee Ruuan

maukkaammaksi

St. Charles (sokeroimaton) kannutetun maidon käyttö, antaa teille vanhan ajan kermaruokia, maidon hinnalla. Koska St. Charles maito on kaksinkertaisen rikas kermastaan, miedontamattomana antaa se kaikille ruuille sen hyvän, kerman kanssa valmistetun, maun.

* * *

Voimmeko lähettää teille uuden St. Charles keitto-ohjekirjan? Olkaa hyvä ja käyttäkää tätä kuponkia.

THE BORDEN CO. LIMITED,
140 St. Paul Street West, Montreal.

Please send me, free, St. Charles Recipe Book, illustrated in colors and containing nearly 200 tested recipes.

NAME.....

ADDRESS.....

573

Mieleen Painuva Tilaisuus

Kaikilla meillä on hetkiä, joista toiset painuu mieleen enempi kuin toiset.

Siksi tämä tilaisuus on mieliin painettava ja joka myös pysyy kun kerran olette tehneet kuten omatuntonne sanoo. Että käytätte tilaisuutta hyväksenne ja ostatte **Karl Lehdolta**

Talvipalttoon

Entiset hinnat on särjetty ja näitä hintoja ei ole enää toisten saatavissa. Katsokaahan!

Entinen hinta 23.50, nyt
$19.95

Ennen 18.95, nyt
$14.95

Ennen 19.95, nyt
$15.95

Nämä ovat Ennenkuulumattomat Halvennukset

Karl Lehto

Durham St. Kymppisentin vieressä **Sudbury, Ont.**

---

9 huoneen kalusto
vuokraoikeuksineen myydään heti. Kysykää
807 NOTRE DAME ST. W.
MONTREAL, QUE.

Kaikenlaista
Neuloma-alaan kuuluvaa työtä
otan tehdäkseni, y. m., myydään valmiita.
MRS. N. UTRIAINEN
4th Ave., vastp. postikonttoria
Timmins, Ont.

KÄHERTÄJÄ
644 Lagauchetiere St. W.
MONTREAL, QUE.
Puhelin Lang, 2910.
U. ELORANTA

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

HEI POJAT!
Kun tulette Hearstiin, niin käykää katsomassa Wälkkilän poikaa, niin saatte purasta ja petin.
Walde Wälkkilä,
Box 80, Hearst, Ont.

SUOMALAINEN EXPERTTI KELLOSEPPÄ
E. KOLARI
22 Elm St.
Ovi 118, Sudbury

ALMA AARNIO
ottaa vastaan sairaita
187 Jean St., Sudbury, Ont.
Puhelin 1072 W.
Donavan mäellä, pusittien varrella. Sauna avoinna myös yleisölle joka päivä kello 10 ap. alkaen.

KÄYKÄÄPÄS POJAT palloa pukkaamassa
King Edward Hotellin alakerrassa.
Tilava, puhdas, lämmin huone 4 pöydän kanssa.

Kahvila-Ruokala
FINLANDIA
20 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.
LUNSEJA SAATAVANA

SUOMALAINEN APTEEKKI
JA
ROHDOSKAUPPA
Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E.
Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niinkuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Suomalainen Höyrysauna
Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 Aqueduct Street, Montreal, Quebec

SCHWARTZ'S
Silkki- ja Villakankaita
Kohtuhinnoilla
Durham St., Sudbury.

HUOM.!
Olen takaisin liikkeessäni. Myöskin on töissä ammattitaitoinen naisparturi, joten voitte saada tyydyttävän palveluksen. Käykäähän tutustumassa.
J. OKSANEN — Vapauden talossa, käynti sivulta.

SUDBURY TAXI
PHONE 899
Viisi umpinaista Studebaker autoa aina yleisön palveluksessa. Kokeneet luotetut auton kuljettajat. Suomalaisia palvelee suomalaiset. — Pitkille ja juhlamatkoille erikoishinnat sopimuksen mukaan.
SUDBURY TAXI — PHONE 899
Autoasema postikonttoria vastapäätä Durham kadulla
J. V. VENHOLA
SUDBURY ONTARIO

Sudbury

PALVELIJATARYHDISTYKSEN KOKOUS

huomenna, perjantaina, 24 p. Liberty-haallila klo 8 illalla. Kaikki jäsenet ja jäseniksi aikovat saavuttava.

REPÄISEVÄT TANSSIT

kuuluvat taas olevan Liberty-haalilla. Puheista päättäen sanotaan kansaakin sinne aikoneen noin tavallista runsaammin. Nämä kun kuuluvat olevan n.s. Mirjam-tanssit. Tämän uutisen kirjoittaja ei tosin tiedä mistä tuo nimitys johtuu, mutta sitä sopii kysyä haalille tultuaan isäntä-Lassilta. Musiikista pitää huolen Tikkasen repäisevä tanssiorkesteri, joka, kuten tiedetään, on sellainen "värkki", että se saa ikään ja sukupuoleen katsomatta kaikkien takaraajat tahdissa nytkyttelemään.

Jottä: tervetuloa hyppyihin!
Pääsymaksu vain 25 senttiä.

YLEISIÄ UUTISIA

Melchett "protesteeraa" McDonaldin hallitusta vastaan

LONTOO, lokak. 21. — Tiedonannot kertovat loordi Melchettin eronneen juutalaisten Palestiinan toimiston poliittisen komitean ja neuvoston puheenjohtajan toimista "protesteeraten" täten brittiläisen hallituksen nykyistä Palestiinan politiikkaa vastaan.

Hän on lähettänyt eroamisensa tri Weizmannille, joka myös erosi eilen kansainvälisen sionistijärjestön ja juutalaisten toimiston presidentin toimista samojen syiden perusteella.

Loordi Melchettin sanotaan kirjoittaneen Weizmannille pitkän kirjeen, missä hän selostaa MacDonaldin hallituksen julistuksen osoittavan vertojaan vailla olevaa kliittämättömyyttä ja petoksellisuutta, mitä hallitus harjoittaa herkkäuskoisia ja väsyneitä ihmisiä kohtaan, jotka ovat uskoneet löytäneensä rauhansataman brittiläisen lipun suojissa ja uskoen voivansa luottaa brittiläisten valtiomiesten antamiin vakuutuksiin.

Suutari ja parturi kaksintaistelussa

ALTO CEDRO, Cuba, lokak. 22. — Parturi ja suutari, molemmat käyttäen aseinaan oman ammattinsa työvälinettä, taisteli täällä eilen kuolemaan päättyneen kaksintaistelun.

Joauin Botsch, parturi ja Manuel Lopez, suutari, päättivät selvittää riitansa partaveitsen ja nahkaveitsen kanssa ja etsivät yksinäisen paikan harvinaisen laatuista kaksintaisteluaan varten. Viidentoista minuutin kuluttua oli Lopez kuollut ja Botsch vangittiin syytettynä murhasta.

---

45 eekkeriä

maata, 15 eekkeriä peltoa, huoneisto ja koneisto päällä. Koulu lähellä. Puoli mailia asemalle. Noin 16 mailia Sudburysta.

30 eekkeriä maata joen rannalla. 9 eekkeriä peltoa, loppu helpoa avata. Koulu ja asema lähellä. Kysykää omistajaa Vapauden kirjakaupasta.

Wilson Beauty Shoppe
Erikoistarjous
Permanent-kiharoille
$5.00 ja $7.50
Ei tarvitse Sormi-kiharoita.
Regent Theatre Block - Puh. 913.
Sudbury, Ont.

J. JARVIS
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189 — P.O. Box 118!
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan virallisille edustuselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintk- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal.
Room 918
(Corner St. Catharine and Stanley
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajia Canadassa: Konsuli Erick J. Kotte, Port Arthur, Ont. — Adle Saarimäki, 319 Bay St., Toronto Ont. — H. P. Albert Hermanson 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnuson, 54 Dock St., Saint John, N.B — G. W. Törnroos, 551 Howe St. Vancouver, B.C.

SUURIN JA AJANMUKAISIN RUOKALA
HOLM'S CAFE
439 QUEEN ST. WEST
(Spadina ja Queen Sts. kulmassa
TORONTO, ONT.
Hyvä ruoka ja kahvi. Suomalaiset leivokset. Tervetuloa!

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä toimittaa muuttoajoa. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

Arvi Kingelin
antaa
Viulun opetusta
15 SEATON STREET.
Toronto, Ont.
Iltasin puhelin Elgin 8018
Puhelin päivällä Elgin 6788

Seitsemän huoneen kalusto MYYTÄVÄNÄ
Talon voi vuokrata edelleen. Halpa vuokra. (MTr
128 St. Patrick Street,
Toronto, Ont.

---

2 yläkerran huonetta
vuokrattavana, sopiva pienelle perheelle. Myöskin 1 alakerran huone.
445 Bessie St., Sudbury, Ont.
(250)

Suomalainen
Ruumatalo ja Kahvila
HILMA STENBACK,
Canalflats, B. C.
(K.Tr.P.)

Myytävänä
4:jän huoneen kalusto
ym. taloustarpeita.
Huoneet vuokrataan
samassa paikassa.
Lähempiä tietoja saa Nestor Aholta.
Yrjö Mäkinen
200 Spruce St. Sudbury
(K.Tr.P.)

LEVINE'S -:- Erikoistarjouksia

Kenkiä Syksyn sekä talven viimeisimmät mallit näytteellä. Extra erikoisuus **$3.50 pari**

Extra Erikoisuus-Myynti Leningeille

$5.95

TAKKIA
Olemme juuri saaneet uuden lähetyksen takkia, jotka laitetaan erikoisalennukselle torstaina, perjantaina ja lauantaina. Tav. hinta $27.00, nyt
$19.75

Lasten Takkia
Kokoja 4—8 ..... $4.50
„ 8—10 ..... 7.50

Sukkia CHIFFON sekä SERVICE WEIGHT sukkia, extra erikoisuus ..... **98c pari**

Tämä myynti on torstaina, perjantaina ja lauantaina

TULKAA AIKAISIN **LEVINE'S** OTTAKAA OSANNE
160 DURHAM STREET AMERICAN HOTEL RAKENNUS

MYYTÄVÄNÄ
Paikkakunnalta poismuuton tähden myydään
PALLORUUMA
King Edward Hotellin alakerrassa.
Maksuehdoista y.m. saa sopia lähemmin paikalla tai kirjeellisesti.
KING EDWARD HOTEL
POOL ROOM
Sudbury, Ont.
(Tt.L.)

Farmi myytävänä
Larchwoodissa, 160 eekkeriä. Halpa käteisellä ostaessa.
Lähemmin
GORGE MENARD,
Boninville, Ont.
(23—30)

IDEAL STEAM BATH
Avoinna joka päivä paitsi sunnuntaina ja maanantaina klo 1-12 ip. lauant. 1 ip. 2 ap.
P. MANNINEN
171 Pine St., Court Haussin kohdalla — Puh. 1582 — Sudbury

Gerald A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA
Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.
GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Säästätte Kun Ostatte EATONISTA

ROBBIN HOOD "pikaisia" KAURAN RYYNIÄ 23c
Erikoisuus — Suuri paketti .....

ERIKOISUUS Classic
CLEANSER
Puhdistusainetta
2 kannua 15c

NON-SUCH
HOPEAN PUHDISTUSAINETTA
Purkki 21c

COMET-RIISIÄ
12 unssin paketti 9c

ZEBRA
Stouvinkiilloitusainetta
Kannu 16c

MARSHALL'S
SILLIÄ
1 paunan kannu 23c

GILCHRIST'S
KEEKIÄ
Pauna 29c

ERIKOISUUS Eatonia tai Smith's APPELSIINI
MARMELAADIA
Mainiota paahdetun leivän päällä
40 unssin purkki 26c

ERIKOISUUS Handy Brand
AMMONIAKKIPULVERIA
5 pakettia 24c

ERIKOISUUS Five Roses
JAUHOJA
24 paunan säkki 90c

ERIKOISUUS Jewel Brand
SHORTENING
Leipomista tai paistamista varten
1 pauna 13c

ERIKOISUUS Pioneer Brand
HERNEITÄ
3 kpl. No. 2 kokoista kannua 23c

CALAY SAIPPUAA
Tehtaan erikoistarjous. Yhden viikon ajan ainoastaan
Tav. hinta 3 kpl 23c
ERIKOISHINTA ..... 4 kpl. 23c

KAUPPA AUKI
Päivittäisin 9 aamulla kello 6 illalla
Torstaisin 9 aamulla kello 12.30 päivällä
Lauantaisin 9 aamulla kello 9.30 illalla

EATONIN LIHOJA
Erikoisuuksia Torstaina, Perjant. ja Lauantaina

LINTUJA
Keittämistä varten.
Tuoreita. 3 ½ p. painosia
Pauna 28c

SWIFT'S keitettyä
HÄMIÄ
Ohuesti leikelty.
Pauna 43c

Maustettua Shoulder-osaa
SIANLIHAA
Keittoa varten.
Pauna 20c

Paikkakunnalla kasvatettuja
PERUNOITA
90 p. säkki . $1.25

EXTRA erikoisuus
"Snow"-omenia
No. 1.
Tynnyri $6.75

ERIKOISUUS
SIPULIA
7 paunaa 19c
100 p. säkki $2.25

Keitto-omenia 10 paunaa 45c

Grapefruit Suurta kokoa 5 kpl. 25c

MCINTOSH punaisia **OMENIA** Laatikko $2.55

Tunnit
9 ap. — 6 ip.
10c lisämaksulla tuodaan tavarat kotiinne.
15c ulkopuolella kaupunkia

Eaton Groceteriat
Elm ja Durham kaduilla

Jakelut
10.00 ap.
4.00 ip.
Viimeinen jakelu lauantaina 6 ip.